

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KROŚNIEWICE

Krośniewice 2005r.

I. WPROWADZENIE	4
1. PODSTAWA PRAWNA	4
2. CEL OPRACOWANIA	4
3. METODY OPRACOWANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	4
4. POŁOŻENIE GMINY KROŚNIEWICE	5
5. HISTORIA	6
II. STAN ŚRODOWISKA GMINY KROŚNIEWICE	7
1. POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE I RZEŻBA TERENU	7
2. BUDOWA GEOLOGICZNA I UWARUNKOWANIA GLEBOWE	7
2.1 SUROWCE MINERALNE	8
3. WODY POWIERZCHNIOWE	8
4. WODY PODZIEMNE	9
5. KLIMAT	9
6. ROŚLINNOŚĆ, POMNIKI PRZYRODY	10
6.1 POMNIKI PRZYRODY	10
6.2 STAN LESISTOŚCI	10
7. KORYTARZE EKOLOGICZNE	11
III. STAN CZYSTOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO GMINY KROŚNIEWICE	11
1. STAN CZYSTOŚCI POWIETRZA	11
2. WODY PODZIEMNE	12
3. WODY POWIERZCHNIOWE	13
3.1 OBSZARY ZALEWOWE	13
4. STAN CZYSTOŚCI GLEB	14
5. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	14
6. HAŁAS I WIBRACJE	15
IV. INFORMACJA EKONOMICZNO – SPOŁECZNA	15
1. STRUKTURA UTRZYMANIA I ZATRUDNIENIA	16
2. ROLNICTWO I PRZEMYSŁ	17
V. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	18
1. GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD	18
1.1 ZAOPATRZENIE W WODĘ	18
1.2 KANALIZACJA I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW	19
TABELA NR 17 IDENTYFIKACJA I CHARAKTERYSTYKA ISTNIEJĄCYCH OBIEKTÓW GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ	19
2. PROGRAM GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY KROŚNIEWIC	20
3. OCHRONA POWIETRZA	20
3.1 INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA	20
3.2 CIEPŁOWNICTWO	21
3.3 GAZOWNICTWO	21
4. INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA	21
4.1 SIEĆ DROGOWA	21
4.2 RUCH SAMOCHODOWY	23
4.3 LINIE KOLEJOWE	23
VI. GŁÓWNE PRZYCZYNY ZANIECZYSZCZEŃ ŚRODOWISKA NA TERENIE GMINY	23
1. RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ	23
2. KIERUNKI DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH	24

VII. ANALIZA MOŻLIWOŚCI GMINY W ZAKRESIE WEWNĘTRZNEGO I ZEWNĘTRZNEGO FINANSOWANIA ZADAŃ W DZIEDZINIE OCHRONY ŚRODOWISKA	25
1. SPRAWOZDANIE EKONOMICZNE Z BUDŻETU GMINY NA LATA 2002-2003	25
2. ANALIZA WSKAŹNIKOWA ZDOLNOŚCI KREDYTOWEJ JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNEJ	27
3. OCENA WYDATKÓW NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA	28
4. PROGNOZA DOCHODÓW I WYDATKÓW NA LATA 2004-2007	28
5. SZANSE I OGRANICZENIA ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA	29
VII. CELE ŚRODOWISKOWE GMINY I ICH ZGODNOŚĆ Z POLITYKĄ EKOLOGICZNĄ PAŃSTWA ORAZ WOJEWÓDZTWA	30
VIII. CELE ŚRODOWISKOWE I PRIORYTETY GMINY KROŚNIEWICE	32
1. HARMONOGRAM URUCHAMIANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH DLA ZADAŃ WŁASNYCH GMINY	40
IX. MONITORING REALIZACJI CELÓW ŚRODOWISKOWYCH GMINY - KRYTERIA, ZASADY ORGANIZACYJNE, LIMITY I WSKAŹNIKI	42
1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA ZARZĄDZANIA PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA	43
1.1 MONITORING	44
X. OSZACOWANIE MOŻLIWOŚCI I ZAGROŻEŃ FINANSOWANIA PROGRAMU	45
1. ŹRÓDŁA I SPOSOBY FINANSOWANIA	45
2. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA ZADAŃ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	47
3. ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z FINANSOWANIEM ZADAŃ PROGRAMOWYCH	49
XI. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	50
XII. WYKAZ MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH	52

I. WPROWADZENIE

1. PODSTAWA PRAWNA

Podstawą niniejszego opracowania jest umowa zawarta w dniu 05.11.2003 pomiędzy Związkiem Gmin Regionu Kutnowskiego z siedzibą w Kutnie ul. Podrzeczna 3, 99 – 300 Kutno a Przedmiotem zamówienia jest wykonanie, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska, PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA dla Gminy Krośniewice.

2. CEL OPRACOWANIA

Celem niniejszego opracowania było stworzenie Programu Ochrony Środowiska Gminy Krośniewice, którego realizacja doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, do efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa Unii Europejskiej. Naczelną zasadą przyjętą w programie jest zasada zrównoważonego rozwoju, umożliwiająca harmonizację rozwoju gospodarczego i społecznego gminy z ochroną jej walorów środowiskowych. Przedstawione cele i zadania zmierzają do stworzenia regionu realizującego podstawowe zasady zrównoważonego rozwoju, czystego we wszystkich wymiarach środowiska naturalnego i o kompletnej infrastrukturze ochrony środowiska, radzącego sobie z problemami zanieczyszczenia pochodzącego z różnych źródeł oraz odtwarzającego wartości środowiska naturalnego i powiększającego różnorodność biologiczną obszarów.

W niniejszej pracy opisano aktualny stan środowiska oraz zasobów naturalnych, zagrożenia środowiska wynikające z rozwoju gospodarczego, długoterminową i krótkoterminową politykę ochrony środowiska wraz z przewidywanymi efektami (ocena efektów wg ustawy co 2 lata) dla poszczególnych elementów środowiska oraz szacunkowe koszty wdrożenia działań na rzecz ochrony środowiska.

3. METODY OPRACOWANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Podstawy prawne oraz zakres merytoryczny Programu Ochrony Środowiska określa Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U.Nr 62, poz. 627).

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Krośniewice został opracowany w oparciu o następujące akty prawne:

USTAWY

- ⇒ Ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. **Prawo Ochrony Środowiska** (Dz.U. nr 62, poz. 627), która określa zakres merytoryczny niniejszego opracowania
- ⇒ Ustawę z dnia 27 kwietnia 2001r. **o odpadach** (Dz.U.Nr 62, poz.628),
- ⇒ Ustawę z dnia 27 lipca 2001r. **o wprowadzeniu ustaw – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz niektórych ustaw** (Dz.U.Nr 100, poz. 1085),
- ⇒ Ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. **o zagospodarowaniu przestrzennym** (tekst jednolity –Dz.U. Nr 89, poz.415) i o zmianie ustawy z 13.07.2000 r Dz.U. nr 14 poz 124, oraz z 21.12.2001 r Dz. U. Nr 154 poz.1804
- ⇒ Ustawa z dnia 16 października 1991 r. **o ochronie przyrody** (Dz. U. nr 114, poz. 492, i o zmianie ustawy z dnia 7.12.2000 r Dz. U. Nr 3 poz 21.
- ⇒ Ustawę z dnia 3 lutego 1995r. **o ochronie gruntów rolnych i leśnych** (Dz.U.Nr 16, poz. 78, z późniejszymi zmianami
- ⇒ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. **o ochronie zwierząt** (Dz. u. nr 111, poz. 724 z późniejszymi zmianami).
- ⇒ Ustawa z dnia 12 lipca 1995 r. **o ochronie roślin uprawnych** (Dz. U. nr 90, poz. 446 z późniejszymi zmianami).
- ⇒ Ustawa z dnia 28 września 1991 r. **o lasach** (Dz. u. nr 101, poz. 444 z późniejszymi zmianami)
- ⇒ Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. **Prawo wodne** (Dz. U. Nr 115, poz. 1229) i zmianie ustawy z 05.12.2002 r Dz. U. nr 238 poz. 2022..

- ⇒ Ustawę z dnia 7 czerwca 2001r. **o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków** (Dz.U. Nr 72, poz. 747 późniejszymi zmianami),
- ⇒ Ustawę z dnia 13 września 1996 r. **o utrzymaniu czystości i porządku w gminach** (Dz.U.Nr132, poz. 622 z późniejszymi zmianami),
- ⇒ Ustawę z dnia 7 lipca 1994r. **Prawo budowlane** (tekst jednolity – Dz.U. Nr 106 z 2000r.) i zmianie ustawy z dnia 17.02.2000 r. Dz. U. Nr 29 poz. 354, oraz z dnia 27.12.2001 Dz. U. Nr 129 poz. 1439
- ⇒ Ustawę z dnia 20 grudnia 1996 r. **o gospodarce komunalnej** (Dz.U.Nr9, poz. 43 z 1997r., z późniejszymi zmianami
- ⇒ Ustawę z dnia 11 maja 2001r. **o opakowaniach i odpadach opakowaniowych** (Dz.U. Nr 63, poz.638 z późniejszymi zmianami)

ROZPORZĄDZENIA

- ⇒ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. **w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami** (Dz. U.03.66.620 z dnia 17 kwietnia 2003 r.),
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r. **w sprawie katalogu odpadów** (Dz.U. Nr 112, poz. 1206).

Cele i priorytety Programu Ochrony Środowiska są zgodne z celami i priorytetami zawartymi w następujących dokumentach:

- „Program ochrony środowiska dla Powiatu Kutnowskiego” – styczeń 2004
- „Strategia rozwoju województwa Łódzkiego”, Sejmik Województwa Łódzkiego, wrzesień, 2000
- „Polityka ekologiczna województwa łódzkiego” – założenia do wojewódzkiego programu ochrony środowiska, Łódź Zarząd Wojewódzki, maj, 2001
- „Polityka Ekologiczna państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektyw na 2007-2010” Rada Ministrów, Warszawa, grudzień, 2002
- „Program wykonawczy do II Polityki ekologicznej państwa na lata 2002-2010” Rada Ministrów Warszawa, listopad, 2002
- Narodowa strategia ochrony środowiska na lata 2000-2006; Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2000
- Strategia rozwoju energetyki odnawialnej; Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2000
- Polityka leśna państwa (wraz z dokumentami uzupełniającymi, takimi jak Krajowy program zwiększenia lesistości, Strategia ochrony leśnej różnorodności biologicznej i in.); Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 1999
- Narodowa strategia edukacji ekologicznej; Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 1998
- Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju – Polska 2025; rządowe Centrum Studiów Strategicznych, Warszawa, 2000
- Narodowa strategia rozwoju regionalnego; Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 2000
- Założenia polityki energetycznej Polski do 2020 roku; Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 2000
- Polityka transportowa państwa na lata 2001-2015 dla zrównoważonego rozwoju kraju; Ministerstwo Infrastruktury, Warszawa, 2001
- Średniookresowa strategia rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Warszawa, 1999
- Strategia rozwoju turystyki w latach 2001-2006 ; Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 2001
- Narodowy program przygotowania do członkostwa w Unii Europejskiej; Komitet Integracji Europejskiej, Warszawa, 1998 (ze zmianami)

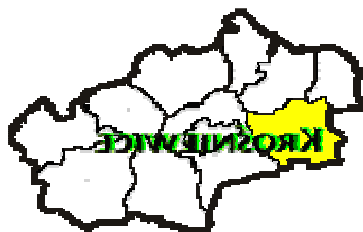
Najważniejszym dokumentem wyznaczającym kierunki rozwoju w skali gminy, która wyznaczyła zakres celów i priorytetów niniejszego programu i planu, jest **Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice**, oraz **Program uporządkowania ekologicznego obszaru Związku Gmin Regionu Kutnowskiego BZURA „A**

4. POŁOŻENIE GMINY KROŚNIEWICE

Miasto i Gmina Krośniewice do końca 1998 r wchodziły w skład województwa płockiego, od

1 stycznia 1999 r. należą do Powiatu Kutnowskiego w województwie łódzkim.

Gmina Krośniewice położona jest w północno-zachodniej części powiatu, graniczy od zachodu z gminą Chodów (województwo wielkopolskie), od północy z gminami Dąbrowice i Nowe Ostrowy, od wschodu z gminą Kutno i od południa z gminą Daszyna.

Łączna powierzchnia gminy wynosi 9465 ha, w tym miasto 296,07 ha. W skład gminy wchodzi 22 sołectwa, a w skład sołectw 45 wsi.

5. HISTORIA

Dostępna dokumentacja źródłowa dotycząca początków osady pochodzi z końca XIV wieku. Wzmianki z lat 1387 -1388 wymieniają pierwszych właścicieli wsi tj. Awdańców, a następnie Ogończyków z Kutna-Kucieńskich. W roku 1730 nabył miejscowe dobra Kazimierz Włostowski kasztelan Krzywiński, zaś w 1755 roku Karol Saryusz- Gomoliński, podkomorzy łęczycki. Pod koniec XVIII stulecia majątek przeszedł w ręce Stanisława Opackiego, chorążego ziemi wiejskiej, a później stał się własnością Agnieszki hr. Opackiej, zaślubionej płk. Rajmundowi RembIELińskiemu.

Korzystne położenie geograficzne osady, przyczyniło się do powstania tutaj miasta. Krośniewice miały prawa miejskie przed 1442 rokiem. W następnym stuleciu w Krośniewicach rozwinęło się silnie rzemiosło. Szczególnie kowalstwo miało piękne tradycje, a miejscowi płatnerze słyneli z dobrych wyrobów, którymi dozbrajano chorągwie wywodzące się z tej ziemi. Wśród mieszczan sporą grupę stanowiła ludność żydowska.

Pewne rozbudzenie gospodarcze przyniósł początek XIX stulecia, kiedy zaczęli do Krośniewic napływać rzemieślnicy, w tym także obcokrajowcy. W pobliskim Błoniu powstała wówczas fabryka tabaki. Uruchomiono także gorzelnię, garbarnię oraz fabrykę tytoniu. W połowie XIX stulecia miasteczko posiadało już 1500 stałych mieszkańców. Z inicjatywy miejscowego społecznika dr. Stanisława Łuszczakiewicza (zm. 1862 r) zbudowano tutaj szpital.

Duże straty przyniosła miastu okupacja hitlerowska. W tutejszym getcie zginęło wielu ludzi pochodzenia żydowskiego. Mimo to Krośniewice, po zakończeniu działań wojennych, rozwijały się nadal. Powstało od podstaw kilka zakładów produkcyjnych, w tym Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska. W 1959 roku powołano Spółdzielnię Mieszkaniową Lokatorsko- Własnościową „Przyszłość”. Krośniewice były też ważnym węzłem Kujawskiej Kolei Dojazdowej. Miasteczko stanowiło zaplecze dla rolniczej okolicy.

II. STAN ŚRODOWISKA GMINY KROŚNIEWICE

1. POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE I RZEŻBA TERENU

Gmina Krośniewice jest położona na zachód od Kutna i na wschód od Kłodawy. Obszar gminy jest mało zróżnicowany pod względem fizyczno- geograficznym i wg klasyfikacji zalicza się do Równiny Kutnowskiej.

Głównym czynnikiem różnicującym teren gminy jest rzeźba terenu; w obrębie gminy można wyróżnić zespół dolin rzek (Ochni w północno –wschodniej części gminy i rzeki Miłonki przecinającej gminę w z południowego zachodu na północny wschód) oraz powierzchnię wysoczyzny; płaskiej moreny dennej zlodowacenia środkowo-polskiego. Teren wznosi się od 107,00 m n.p.m. we wschodniej części gminy – przy ujściu Miłonki do Ochni do 137,3 m n.p.m. w południowo- zachodniej części gminy. Spadki zboczy dolin nie przekraczają 5 % w dolinie Miłonki i 8% w dolinie Ochni. W wyniku niewielkiego zróżnicowania rzeźby terenu oraz zmienności warunków geologicznych zmienia się również poziom zalegania wód gruntowych

2. BUDOWA GEOLOGICZNA I UWARUNKOWANIA GLEBOWE

Gmina jest położona w obrębie antyklinorium środkowo-polskiego. Na utworach kredowych (wapienie, margle) na głębokości 50-100 m p.p.t. zalegają utwory plioceniczne i mioceńskie (piaski, pyły, ility, - od 16,5 do 61,8 m p.p.t. , na następnie utwory czwartorzędowe.

Czwartorzęd starszy – to utwory zwałowe – gliny, piaski gliniaste i piaski morenowe oraz utwory wodno – lodowcowe – piaski i żwiry; czwartorzęd młodszy – to osady rzeczne i osady bagienne (w dolinach) – piaski humusowe, namuły..

Większość terenu gminy zajmują gleby bielcowe, brunatne i czarne ziemie głównie w klasie III, rzadziej IV lub V. W południowej części gminy występują również gleby V i VI klasy. W dolinach rzek przeważają kompleksy glebowe użytków zielonych.

Surowce mineralne występujące na terenie gminy Krośniewice są związane genetycznie z budową geologiczną. Dominują tu surowce skalne, tj. kruszywo naturalne (piaski i żwiry) oraz surowce ilaste ceramiki budowlanej.

Nie wydobywa się surowców mineralnych na terenie gminy.

Poszczególne klasy gruntów ornych zostały zaliczone do 9 kompleksów przydatności rolniczej gleb.

- kl. I i II – kompleks pszenno bardzo dobry
- kl. IIIa – kompleks pszenno dobry, zbożowo-pastewny mocny, i żytni b. dobry,
- kl. IIIb – kompleks pszenno dobry, żytni bardzo dobry i zbożowo-pastewny mocny,
- kl. IVa – żytni bardzo dobry, żytni dobry i zbożowo-pastewny mocny,
- kl. IVb – żytni dobry, żytni słaby, zbożowo-pastewny słaby,
- kl. V – żytni słaby, zbożowo-pastewny słaby,
- kl. VI – żytni łubinowy, zbożowo-pastewny słaby.

W poniższej tabeli zestawiono klasy gleb ornych dla gminy Krośniewice

Tabela Nr 1 Zestawienie gleb ornych na terenie gminy Krośniewice

Gmina	gleby orne						RAZEM
	kl I	kl II	kl III	kl IV	kl V	kl VI	
Krośniewice	0,0	449,3	5 075,0	2 261,8	678,0	162,0	8 626,2

Z ogólnej powierzchni gminy 9465 ha użytki rolne stanowią ok. 89%, lasy ok. 2,1 % i grunty pozostałe 9,9 %, wg załączonej tabeli:

Tabela Nr 2 Użytkowanie gruntów

Gmina	Powierzchnia [ha]	Użytki rolne [ha]					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Krośniewice	9456	8327	7777	62	366	122	201	937

Wskaźnik bonitacji gleb dla gminy jest bardzo wysoki i wynosi 1,08.

Tabela Nr 3 - Klasy bonitacyjne użytków rolnych według stanu na 1999 rok

Gmina	Grunty orne razem [ha]	Klasy bonitacyjne gruntów ornych [%] łącznie z sadami										Użytki zielone razem [ha]	Klasy bonitacyjne użytków zielonych [%]						
		I	II	III A	IIIB	IV A	IV B	V	VI	VI R Z	I		II	III	IV	V	VI	VIZ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
MIASTA-GMINY																			
Krośniewice	8065,00	0,0	5,1	29,4	21,1	20,3	12,5	9,5	2,1	0,0	434,0	0,0	11,5	20,5	52,7	11,8	3,5	0,0	

Według powszechnego spisu rolnego w 1996 r łącznie w gminie funkcjonowało 725 indywidualnych gospodarstw rolnych o pow. Ponad 1 ha użytków rolnych – na terenach wiejskich i 66 gospodarstw w mieście. Średnia wielkość gospodarstwa przekracza 10 ha. Sprzyjające warunki klimatyczne, glebowe, korzystna rzeźba terenu i wysoka kultura rolna spowodowały, że gmina ma charakter rolniczy.

2.1 SUROWCE MINERALNE

Eksploatacja surowców dotyczy głównie trzech punktów wydobywczych we wsiach: Godzięby - Zieleniew, Jankowice oraz Suchodoły Franki. Żwir z wyrobiska w Godziębach był eksploatowany na potrzeby odbudowy stolicy, a w Suchodołach Frankach dla budownictwa drogowego. Inne złoża miały charakter typowo lokalny, a w wyrobiska poeksploatacyjne służyły jako wysypiska śmieci. Na bazie składowiska we Frankach od 1972 r. urządzono „legalne wysypisko śmieci”. Poza żwirem na terenie gminy na północny zachód od Krośniewic udokumentowano złożo węgla brunatnego. Zasoby węgla w wysokości 12,2 mln ton uznano jako pozabilansowe. Jako pozabilansowe uznano również zasoby torfów z rejonu Teresina i Szubiny.

3. WODY POWIERZCHNIOWE

Cały omawiany obszar znajduje się w dziale wodnym I rzędu, rzeki Wisły, zlewni rzeki Bzury. Sieć hydrograficzną omawianego rejonu stanowi rzeka Miłonka oraz jej dopływy i rowy melioracyjne. Całkowita długość rzeki Miłonki przepływającej przez teren gminy wynosi 14 865 mb. Charakteryzują ją jedne z najniższych w Polsce przepływy wód.

W południowej części gminy jest kilkanaście stawów oraz zbiorników wodnych powstałych po wyrobiskach kruszyw.

Przełędem objęto wszystkie zbiorniki naturalne i sztuczne o powierzchni powyżej 0,5 ha oraz zbiorniki o pojemności powyżej 50 m³ wody znajdujące się na terenach osiedli, możliwe do wykorzystania dla celów przeciwpożarowych.

Tabela Nr 4 Zestawienie zbiorcze naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych na terenie objętym programem według ewidencji urządzeń melioracyjnych.

Lp.	Jednostka administracyjna	Liczba zbiorników naturalnych	Powierzchnia w ha naturalnych	Objętość całkowita w tys m ³ naturalnych	WNIOSKI				
					Pozostaje stan istniejący		Przewidywane do odbudowy		
					szt.	pow. w ha	szt.	F w ha	V tys. m ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	m. i gm. Krośniewice	1 ----- 32	0,32 ----- 14,70	3,84 ----- 183,23	--- ----- 27	--- ----- 9,04	1 ----- 5	0,32 ----- 5,66	3,84 ----- 92,97

Na ograniczone zasoby wód powierzchniowych wpływa znacząco charakterystyczna dla tych terenów mała ilość opadów atmosferycznych. Zasoby wodne zlewni można zwiększyć retencjonując wodę. Pozwala to na ograniczenie szybkiego spływu powierzchniowego na korzyść odpływu gruntowego i pełniejsze wykorzystanie obiegu wody i materii, zwłaszcza w rolnictwie. Obiekty małej retencji pełnią ponadto funkcję oczyszczalni naturalnych.

Analiza zebranych danych (dokumentacji, materiałów) oraz informacji, uwag, wniosków i sugestii przedstawicieli jednostek i instytucji kompetencyjnie związanych z gospodarką wodną rejonu dowiodła, że istnieją duże możliwości zwiększania naturalnej retencji omawianego obszaru.

4. WODY PODZIEMNE

Na terenie gminy występują trzy piętra wodonośne o charakterze użytkowym. Wody ujęte do eksploatacji pochodzą z utworów czwartorzędowych, trzeciorzędowych i jurajskich.

W obrębie wodonośnym systemu czwartorzędowego wyróżnić można dwa rodzaje hydrogeologiczne: współczesnych dolin rzecznych, i wysoczyzn polodowcowych. Cechą wysoczyzn polodowcowych jest tu występowanie dwóch warstw wodonośnych: nadglinowej i podglinowej. Pierwszy poziom wód gruntowych uzależniony od rzeźby terenu i budowy geologicznej jest zróżnicowany i waha się od 2,0-12,5 m poniżej poziomu terenu. Na wysoczyźnie wysoczyźnie dolinie Miłonki i dolinach bocznych poziom wód występuje płycej niż 1 m ppt, głębsze wody występują w utworach czwartorzędowych starszych - od 2,9 do 29,0 m ppt, oraz w utworach trzeciorzędowych i jurajskich.

Na terenie gminy Krośniewice oznaczono główny zbiornik wód podziemnych Krośniewice-Kutno o nr 226. jest to zbiornik w utworach górnej jury, charakteryzowany jako zbiornik szczelinowo-krasowy. Średnio ujęcia z tego zbiornika pobierają wodę z głębokości 200 m a szacunkowe zasoby wody wynoszą około 350 tys. M³/dobę.

5. KLIMAT

Warunki klimatyczne zbliżone są do średnich na Niżu polskim. Bardzo dobre i dobre są na wysoczyźnie, (nasłonecznienie i przewietrzania), mało korzystne warunki mają doliny rzek (gdzie jest większa wilgotność powietrza, mgły i przymrozki). Opady- w granicach ok. 530 mm. Rocznie zalicza się do najniższych w Polsce. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi + 7,5⁰ C. Najzimniejszym miesiącem jest luty - średnia temperatura wynosi -3⁰ C, najcieplejszym lipiec - temperatura powietrza wynosi ponad + 15⁰ C. Przenikają się tutaj cechy klimatu oceanicznego i kontynentalnego, co powoduje dużą zmienność pogody, szczególnie wiosną.

Przeważają wiatry zachodnie umiarkowane lub łagodne. Najrzadziej wieją wiatry południowo- wschodnie. Najsilniejsze wiatry występują w zimie i na przedwiośniu, a najłagodniejsze - w lipcu i sierpniu. Średnia prędkość wiatru wynosi 3,4 m/sek.

Teren leży w strefie najsuchszego klimatu w Polsce, w związku z tym występuje tu poważne zagrożenie środowiska naturalnego i efektów rolniczego gospodarowania co odgrywa dużą rolę w przypadku prowadzenia tzw. Zrównoważonego rolnictwa.

6. ROŚLINNOŚĆ, POMNIKI PRZYRODY

Gmina Krośniewice znajduje się w IV Krainie Mazowiecko - Podlaskiej, Dzielnicy Równiny Warszawsko - Kutnowskiej (IV.3) i Mezoregionu Równiny Kutnowsko-Błońskiej (wg podziału T. Trampiera). Kraina IV położona jest poza zasięgiem buka, świerka i jodły. Dzielnica Równiny Warszawsko - Kutnowskiej charakteryzuje się najniższą lesistością w krainie. Kraina Mazowiecko-Podlaska jest najuboższa ze wszystkich krain pod względem gatunków drzew tworzących drzewostany. Rolę gatunków głównych, panujących i współpanujących w drzewostanach odgrywiają: sosna, dąb i olsza czarna. Pod względem geobotanicznym, wg W. Szafera, teren leży w Krainie Mazowieckiej (poza zasięgiem: buka, jaworu i jarząba brekinii).

Szata roślinna na omawianym terenie jest dość uboga i wykazuje duży stopień przekształceń antropogenicznych. Przeważającą większość terenu zajmują pola uprawne w dolinach rzek, łąki i pastwiska. Niewielki udział mają lasy - zajmują jedynie 2,2% powierzchni gminy. W 1999 roku lasy i grunty leśne zajmowały ogółem 201 ha powierzchni, w tym do indywidualnych gospodarstw rolnych należało tylko 36 ha. Lasy państwowe należące do Nadleśnictwa Kutno zaliczane są do lasów ochronnych o następujących kategoriach ochronności:

- Uszkodzone
- Podmiejskie
- Wodochronne

Oprócz tych zbiorowisk na terenie gminy występują następujące zespoły zieleni urządzonej:

- Parki podworskie (w Skłótach, Głogowej, Cyganach, Bielicach, Jankowicach, Suchodołach, Wychnach i Głaznowie)
- Park miejski w Krośniewicach
- Cmentarze: w Krośniewicach, Miłonicach i Nowem
- Ogrody działkowe w Krośniewicach oraz sady przydomowe.

6.1 POMNIKI PRZYRODY

Na omawianym obszarze występuje jeden pomnik przyrody. Jest to lipa drobnolistna w parku podworskim w Głaznowie.

6.2 STAN LESISTOŚCI

Przyroda gminy Krośniewice jest silnie przekształcona antropogenicznie. Najsilniejszym wyrazem tych przekształceń jest skrajnie niska lesistość regionu, kształtująca się na poziomie 2,2%.

Lasy są bardzo rozproszone, zajmują małe izolowane powierzchnie.

Niezbędne jest opracowanie programu dolesiania, szczególnie na terenach słabych bonitacyjnie gleb. Niski wskaźnik lesistości na tym terenie, jest jednym z głównych powodów poważnego zagrożenia środowiska naturalnego i efektów rolniczego gospodarowania. Zważywszy na niewielkie arealy lasu w gminie szczególną troską należy objąć zadrzewienia, głównie długie ciągi zadrzewieniowe, one to bowiem decydują o zmniejszeniu się prędkości wysuszających wiatrów oraz wpływają na zwiększenie zdolności retencyjnej gleb.

W poprawie stosunków wodnych oraz racjonalizacji użytkowania ziemi (w tym wycofanie upraw z gleb najbliższych) istotną rolę może odegrać wzrost lesistości.

Na terenie gminy, realizacja programu zalesień gruntów porolnych najniższych klas bonitacji, jest zadaniem szczególnie ważnym. po pierwsze z pozycji potrzeb środowiska naturalnego (aspekt ekologiczny), po drugie – z pozycji interesu właścicieli gruntów porolnych do zalesienia.

Prace zalesieniowe prowadzone są w ramach Krajowego Programu Zwiększania Lesistości, natomiast stymulowanie działań zalesieniowych, poprzez rozdział dostępnych dotacji i środków pomocowych leżą w gestii władz lokalnych gminy.

W celu poprawy stanu i ochrony lasów tak, by mogły one w lepszym stopniu i szerszym zakresie spełniać różnorodne funkcje społeczne, należy podjąć w obszarze gospodarki leśnej regionu następujące działania:

- opracowanie i wdrożenie programu odbudowy małej retencji wodnej w celu przywrócenia korzystnego zaopatrzenia lasów w wodę i poprawy gospodarki wodnej regionu,

- dalsze doskonalenie metod aktywnego przeciwdziałania zagrożeniu pożarowemu oraz systemów walki z pożarami lasów,
- uregulowanie i ukierunkowanie rekreacji i turystyki na obszarach leśnych w sposób godzący funkcje społeczne lasów z ochronnymi i produkcyjnymi.

Jednakże sukces powyższych działań może być w pełni osiągnięty wtedy, gdy równocześnie zostanie utrzymana tendencja zmniejszania dopływu do lasów wszelkich zanieczyszczeń chemicznych i fizycznych pochodzących ze źródeł krajowych i zagranicznych.

7. KORYTARZE EKOLOGICZNE

korytarze to takie struktury przestrzenne, które umożliwiają rozprzestrzenianie się gatunków pomiędzy obszarami węzłowymi oraz terenami przylegającymi do nich. Gmina Krośniewice leży w obrębie korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym, związanym z doliną rzeki Bzury.

III. STAN CZYSTOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO GMINY KROŚNIEWICE

1. STAN CZYSTOŚCI POWIETRZA

Na terenie gminy Krośniewice główne zanieczyszczenia powietrza pochodzą ze źródeł przemysłowych, energetycznych i technologicznych, kotłowni lokalnych osiedli mieszkaniowych i obiektów użyteczności publicznej oraz kotłowni indywidualnych budynków mieszkalnych i zagród wiejskich. Źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza jest również transport.

Tabela Nr 5 - Zapotrzebowanie mocy cieplnej – przemysł [Moc wykorzystywana MW ciepła]

Źródło energii					
Węgiel	Olej	Mazut	Gaz	Drewno	Elektr.
7,21	2,80	-	-	-	-

Tabela Nr 6 - Zapotrzebowanie mocy cieplnej – obiekty użyteczności publicznej [Moc wykorzystywana MW ciepła]

Źródło energii					
Węgiel	Olej	Mazut	Gaz	Drewno	Elektr.
3,46	2,43	-	-	-	-

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie omawianej gminy są kotłownie oraz ruch samochodowy. Największe stężenie zanieczyszczeń powietrza występuje w mieście Krośniewice. W obrębie miasta funkcjonuje kilkanaście większych kotłowni węglowych, obsługujących budownictwo wielorodzinne oraz budownictwo usługowe i zakłady produkcyjne. System sieci cieplnej wymaga jedynie rozbudowy natomiast gruntownej modernizacji wymagają instalacje wewnętrzne centralnego ogrzewania w budynkach mieszkalnych. Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi do atmosfery powstającymi podczas spalania paliw do celów energetycznych są pyły, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenki węgla oraz zanieczyszczenia technologiczne. Lokalna uciążliwość powodowana jest przez źródła ciepła wykorzystywane do ogrzewania domów oraz obiektów inwentarskich. Najwyższe wskaźniki emisji występują na terenach miejskich i terenach wiejskich o zwartej zabudowie. Ważnym jest więc dla ograniczenia emisji zanieczyszczeń, szczególnie z niewielkich źródeł lokalnych, stworzenie systemu preferencyjnego, sprzyjającego zmianie źródeł ciepła z uciążliwych dla środowiska na proekologiczne. Celowe jest również, w miarę możliwości, zapewnienie jednego źródła ciepła dla wielu odbiorców co umożliwi zastosowanie technologii, które zapewnią właściwą ochronę powietrza przed zanieczyszczeniami.

Tabela Nr 7 Ważniejsze źródła energii i zanieczyszczeń

Lp.	Gminy	Moc zainstalowana MW
1.	Stacja kolejowa	0,7 w
2.	Spółdzielnia mieszkaniowa	1,6 o
3.	OSM	2,6 o
4.	Z-d „Expom”	0,6 w
5.	Osiedle przy ul. Błonie	2,1 w
6.	Gorzelnia w Miłonicach	0,9w
7.	Kotłownia osiedlowa w Głogowej	0,5 w
8.	Kotłownia osiedlowa „Kościuszko”	0,9 w

Kolejnym źródłem zanieczyszczenia powietrza jest komunikacja. Przez miasto Krośniewice przejeżdża średnio w ciągu doby od 20 tys. do 26 tys. pojazdów. Powoduje to ponadnormatywny hałas oraz zanieczyszczenie spalinami, co jest niezmiernie uciążliwe dla mieszkańców. Do podstawowych zanieczyszczeń emitowanych przez środki transportu zaliczyć należy tlenki azotu, tlenek węgla, węglowodory oraz ołów. Ograniczenie tego typu uciążliwości jest trudne, ze względu na mnogość źródeł i złe układy komunikacyjne. Emisja zanieczyszczeń dla miasta Krośniewice przedstawia się następująco:

- Pyły – 65333 kg 706,3 kg/km²
- Gazy - 42331,9 kg 4565,7 kg/km²

W celu poprawy czystości powietrza zalecane jest :

1. zmniejszenie emisji istniejących źródeł energii zwłaszcza poprzez
 - wdrożenie „ czystych technologii ”.
 - stosowanie zasady najlepszej dostępnej techniki (BAT).
 - zmniejszenia energochłonności procesów technologicznych.
 - montaż urządzeń redukujących zanieczyszczenia.
2. termomodernizację obiektów
 - modernizację lokalnych źródeł ciepła.
 - Regulacje węzłów i instalacji ciepłowniczych.
 - Izolacje rurociągów przesyłowych.
 - Izolacje obiektów budowlanych.
 - Wymiany okien.
 - Stosowanie kolektorów słonecznych dla potrzeb CWU
 - Inne zabiegi.
3. monitorowanie jakości środowiska
 - uruchomienie sieci stałego monitoringu zanieczyszczenia powietrza

Aktualnie planowane są prace modernizacyjne w kotłowniach w celu wymiany węgla na paliwo ekologiczne m.in. w kotłowni Proszkowni Mleka.

2. WODY PODZIEMNE

Gmina Krośniewice korzysta z ujęć wód podziemnych znajdujących się w obrębie 2 z 80 tzw. głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP).

Są to zbiorniki : nr 215 - zbiornik trzeciorzędowy oraz nr 225 – zbiornik czwartorzędowy. Zaopatrzenie mieszkańców w wodę realizowane jest w systemie wodociągów grupowych. Dostawcą wody dla miasta i sołectw jest działająca od 1984 r Stacja Wodociągowa w Nowem i Od 1972 r Stacja Wodociągowa w Krośniewicach należąca do Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej.

Zakład korzysta z ujęcia komunalnego składającego się z 7 studni głębinowych , ujmujących wodę podziemną z utworów trzecio- i czwartorzędowych przy zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w wysokości kategorii B i wydajnościach:

$Q_{\max/d.}=2068,0 \text{ m}^3/d$ - dla 4 studni głębinowych w Krośniewicach i

$Q_{\max/d.}=910,0 \text{ m}^3/d$ - dla 3 studni głębinowych, trzeciorzędowych w Nowem

Pod względem jakości wód podziemnych głównego użytkowego poziomu wodonośnego prawie cały obszar posiada wody średniej jakości (II klasa) wymagające prostego uzdatnienia.

3. WODY POWIERZCHNIOWE

Krośniewice znajdują się w dorzeczu rzeki Bzury, przez miasto przepływa rzeka Miłonka, którą należy zaliczyć do mniejszych rzek regionu. Rzeka jest zasilana w znaczącym stopniu wodami podziemnymi. Mimo tego charakteryzuje się niskimi przepływami i skromnymi zasobami dyspozycyjnymi, jednymi z najniższych w Polsce. Na ograniczone zasoby wód powierzchniowych wpływa znacząco charakterystyczna dla tych terenów mała ilość opadów atmosferycznych. Rezultatem niedoboru opadów jest zauważalny proces stepowienia zlewni rzeki Bzury.

Zasoby wodne zlewni można zwiększyć retencjonując wodę. Pozwala to na ograniczenie szybkiego spływu powierzchniowego na korzyść odpływu gruntowego i pełniejsze wykorzystanie obiegu wody i materii, zwłaszcza w rolnictwie. Obiekty małej retencji pełnią ponadto funkcję oczyszczalni naturalnych. Na terenie gminy istnieją obiekty, które po odbudowie i zmodernizowaniu z powodzeniem mogłyby pełnić funkcję małych zbiorników retencyjnych. Zostały one ujęte w „Programie małej retencji dla województwa płockiego”, opracowanym w 1996 roku, który podaje koncepcje rozwiązań technicznych i przewidziany jest do stopniowego wdrażania przez służby wodno–melioracyjne.

W oparciu o badania kontrolne wykonywane przez WIOŚ w punkcie pomiarowym dla rzeki Ochni stwierdzono, że:

- w żadnym punkcie kontrolnym wody nie spełniały warunków klasy docelowej, lecz porównanie danych z wielolecia wskazuje na systematyczną poprawę jakości wody,
- wskaźnikami, które najczęściej przekraczały poziom wymaganych klas czystości były azot azotynowy, fosfor ogólny i miano Coli typu kałowego,

Do obecnej sytuacji przyczyniło się min. niewłaściwe stosowanie obornika i gnojowicy, a także wieloletnie nieprawidłowe nawożenie mineralne i chemiczne powodujące znaczny dopływ do rzek substancji biogennej wpływających na silne zeutrofizowanie odbiorników. Należy też wspomnieć o często lekkomyślnym postępowaniu ze środkami ochrony roślin w zakresie ich transportu, deponowania, stosowania i likwidowania substancji przeterminowanych, co potęguje ilości zanieczyszczeń przedostających się w sposób niekontrolowany do wód. Swój wpływ na obecny stan rzeczy ma ponadto fakt, iż w jednostkach wiejskich zwodociągowanie znacznie wyprzedziło budowę kanalizacji i oczyszczalni wiejskich. Mały stopień skanalizowania powoduje nieuporządkowaną gospodarkę ściekową i zanieczyszczenia obszarowe. Na terenach o zabudowie rozproszonej ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych (z reguły nieuszczelnionych), byłych studniach kopanych lub dołach chłonnych,. Często wylewane są one w sposób niekontrolowany na pola, do lasu i do cieków wodnych, czego efektem jest zły stan czystości wód powierzchniowych.

W latach powojennych, na terenie gminy przeprowadzano nadmierne melioracje odwadniające (wskaźnik zmeliorowanych terenów osiągnął 99%), co przy obecnym ujemnym bilansie wodnym, jest szczególnie niekorzystne dla gospodarki rolnej. Ponadto niskie przepływy i niskie zasoby dyspozycyjne wpływają hamująco na proces samooczyszczania się wód.

3.1 OBSZARY ZALEWOWE

Rzeka Ochnia

Na rzece Ochni zainstalowany jest wodowskaz w pobliżu mostu drogowego w ulicy Mickiewicza w Kutnie. Stan i przepływy maksymalne dla sygnalizacyjnego posterunku wodowskazowego na rzece Ochni w km 17+100 biegu rzeki w ul Mickiewicza wg dokumentów WZMiUW Inspektoratu w Kutnie przedstawiono w tabeli:

Tabela Nr 8 Stany i przepływy dla sygnalizacyjnego posterunku wodowskazowego na rzece Ochnia w km 17+100 (ul. Mickiewicza w Kutnie)

Lp.	Wody charakterystyczne	Q / m ³ /s/	H / cm /	Rzędne
1.	średnia wielka woda roczna Q _{SWW} roczne	19,10	383	104,20
2.	Najwyższa wielka woda Q _{NWW}	55,00	500	105,37
	1%	68,10	539	105,37 alarm powodziowy
	3%	53,40	495	105,32
	10%	37,60	449	104,86 stan pogotowia ppow
	50%	14,50	361	103,98

Rzędna zera wodowskazu wynosi 100,396 m n.p.m..

Obszarami zalewanymi podczas powodzi są południowe granice powiatu kutnowskiego położone w korycie rzeki Bzura oraz tereny położone poniżej Kutna na rzece Ochni,

4. STAN CZYSTOŚCI GLEB

Większość terenu gminy zajmują gleby bielcowe, brunatne i czarne ziemie głównie w klasie III, rzadziej IV lub V. Są to przede wszystkim gleby kwaśne i lekko kwaśne o pH 4,6 – 5,5.

W dolinach rzek przeważają kompleksy glebowe użytków zielonych.

Stan czystości gleb ocenia się na podstawie zasobności w składniki mineralne, stopnia zakwaszenia i zanieczyszczenia gleb.

Zawartość składników mineralnych uzależniona jest od rodzaju i składu mechanicznego gleb oraz ich nawożenia. Poziom zakwaszenia gleb stymuluje z kolei rozwój poszczególnych typów upraw oraz wpływa na jakość produkowanych płodów rolnych.

Główne przyczyny zanieczyszczeń gleb to przede wszystkim:

1. Degradacja mechaniczna (wykopy, nasypy)
2. Degradacja chemiczna:
 - niewłaściwie zorganizowana gospodarka ściekowa i odpadowa
 - emisja zanieczyszczeń z powietrza
 - nieracjonalne nawożenie
 - pożary upraw rolnych, wypalanie łąk, rżysk oraz nieużytków

Ponadto, specyficzne dla obszarów wiejskich są wylewiska gnojowicy i mogilniki, a także zła agrotechnika i chemiczna ochrona roślin.

Poprawę sytuacji można osiągnąć przez:

- racjonalną gospodarkę rolną
- wapnowanie gleb kwaśnych,
- prawidłową eksploatację urządzeń melioracyjnych,
- zalesianie gleb bardzo silnie zanieczyszczonych w celu ograniczenia zanieczyszczeń pyłami glebowymi,
- prawidłową lokalizację i rozwój infrastruktury w rejonach produkcji surowców roślinnych spełniających wysokie wymagania jakościowe w celu ochrony najcenniejszych rolniczo i przyrodniczo gleb,
- selektywne postępowanie z odpadami,
- modernizację i uszczelnianie składowisk, właściwe rozwiązania inżyniersko-geotechniczne,
- likwidację dzikich wysypisk śmieci.

5. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Lawinowy wzrost stosowanych urządzeń wytwarzających elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące ma ujemny wpływ na środowisko i zdrowie człowieka. Coraz częściej zaczyna się mówić o zanieczyszczeniu środowiska naturalnego promieniowaniem elektromagnetycznym w podobnym aspekcie jak o skażeniu chemicznym czy zagrożeniu środowiska hałasem.

W gminie głównymi źródłami pól elektromagnetycznych są :

- stacje bazowe telefonii komórkowej i radiowej,
- przekaźnikowe stacje radiowe,
- linie elektromagnetyczne napowietrzne (NN i WN).

W Krośniewicach znajdują się dwa maszty telefonii komórkowej: na terenie OSM przy ul. Łęczyckiej 38 oraz na terenie USP Polska Sp. z o.o. przy ul. Kolejowej.

Wokół źródeł pól elektromagnetycznych (linii i stacji elektroenergetycznych oraz obiektów radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych tworzy się w razie potrzeby obszary ograniczonego użytkowania. Aby ograniczyć uciążliwości promieniowania elektromagnetycznego koniecznym jest podejmowanie niezbędnych działań polegających na:

- analizie wpływu na środowisko nowych obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne (na etapie wydawania decyzji o warunkach zabudowy i pozwoleń na budowę) oraz
- zobowiązaniu inwestorów do pomiarów kontrolnych rzeczywistego rozkładu elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego w otoczeniu stacji i uwzględniania kierunków radiolinii przy ewentualnym lokalizowaniu nowych obiektów związanych z przebywaniem ludzi.

Maksymalne szerokości stref ochronnych w otoczeniu linii wysokiego (WN) i niskiego napięcia (NN) o natężeniu pola elektrycznego ponad 1 kV/m przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 9 Obszar stref ochronnych w otoczeniu linii NN i WN o natężeniu pola elektrycznego ponad 1 kV/m.

Maksymalna szerokość strefy ochronnej linii 220 kV	m	46
Minimalna szerokość strefy ochronnej linii 220 kV	m	30
Maksymalna szerokość strefy ochronnej linii 110 kV	m	24
Minimalna szerokość strefy ochronnej linii 110 kV	m	18

6. HAŁAS I WIBRACJE

Hałasem nazywa się wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki.

Hałas i wibracje stają się, coraz większym zagrożeniem dla środowiska, zdrowia i życia ludzi. Postępująca urbanizacja i rozwój komunikacji drogowej powodują narastanie hałasu w aglomeracjach miejskich i przemysłowych. Mają one ujemny wpływ na stan psychiczny i zdrowie człowieka.

Na terenie gminy występuje ponadnormatywny poziom hałasu. Zagrożenie środowiska hałasem komunikacyjnym jest proporcjonalne do tzw. wskaźnika presji motoryzacji, który wiąże gęstość sieci drogowej i natężenie ruchu w tej sieci z potencjalną liczbą ludzi objętą wpływem uciążliwości powodowanych przez środki transportu.

Największe natężenie pojazdów samochodowych stwierdzono wzdłuż ulic Poznańskiej – Kutnowskiej (droga krajowa nr 2) oraz Toruńskiej – Łęczyckiej (droga krajowa nr 1). Badania hałasu przeprowadzone w 1997 roku wykazały, że w całym mieście Krośniewice hałas przekraczał 55 dB w porze dziennej, a wzdłuż dróg nr 1 i 2 był wyższy o 50% i dochodził do 77,5 dB. Ciągły hałas o tym poziomie wpływa ujemnie na zdrowie ludzi powodując osłabienie słuchu, bóle głowy i zaburzenia nerwowe.

IV. INFORMACJA EKONOMICZNO – SPOŁECZNA

Na przestrzeni ostatnich lat tendencja migracji ludności wiejskiej do miasta jest bardzo widoczna

W końcu 1997 r. w mieście Krośniewice mieszkało 4496 osób, w gminie 5286 osób, w roku 2002 w mieście nastąpił wzrost ludności do 4855, w gminie spadek do 4519 osób.

W latach 1999-2002 zaludnienie przedstawiało się następująco:

Tabela Nr 10 Zaludnienie miasta i gminy Krośniewice w latach 1999-2002

Rok	MIASTO	GMINA
1999	4431	5166

2000	4441	5129
2001	4416	5114
2002	4855	4519

Zakłada się, że do roku 2010 zaludnienie w gminie ustabilizuje się na poziomie 9500-10000 osób, ze średnią 3,5 osoby na 1 gospodarstwo domowe.

Wg danych z roku 2003, średnia gęstość zaludnienia w mieście Krośniewice wynosi 1500 mieszkańców/km², na terenach wiejskich ok. 57 mieszkańców /km².

Według danych udostępnionych przez Urząd Miejski liczba ludności obecnie wynosi 9635 osób, co wskazuje na pogłębianie się tendencji spadkowej oraz zmiany struktury wieku ludności w kierunku:

- Wzrostu liczby osób w wieku emerytalnym
- Wzrostu liczby osób pracujących
- Spadku liczby dzieci i młodzieży

Analiza demograficzna wykazuje również, że systematycznie zmniejsza się ludność wsi, a wzrasta ludność w mieście.

1. STRUKTURA UTRZYMANIA I ZATRUDNIENIA

Gmina Krośniewice jest gminą typowo rolniczą. W rolnictwie pracuje około 50 % czynnych zawodowo mieszkańców. Według danych z I poł. 2001 roku znajdowało się tutaj 950 gospodarstw rolnych o przeciętnym areale od 5 do 10 ha.

Duży udział w zatrudnieniu ma przemysł. Łącznie na terenie gminy działa 406 podmiotów gospodarczych, z czego 65% z nich skupia się w Krośniewicach. Część z nich to typowo rzemieślnicze zakłady oraz niewielkie placówki handlowo – usługowe.

Dość znaczny udział mają firmy transportowe.

Z danych Urzędu Pracy w Kutnie wynika, że na terenie gminy wskaźnik bezrobocia wynosi około 24 %, z czego ponad 50% stanowią kobiety.

Tabela Nr 11 Struktura bezrobocia, stan na 31.12.2003 r.

Ilość bezrobotnych	W tym kobiet
1 345	699

Tabela Nr 12 Średnie wskaźniki demograficzne dla gmin z powiatu kutnowskiego

Gęstość zaludnienia (w osobach/ km ²)	135
Wskaźnik urbanizacji (w %)	45
Zatrudnienie w rolnictwie (w % ogółu pracujących)	51
Zatrudnienie w przemyśle i budownictwie (w % ogółu pracujących)	41,3
Zatrudnienie w usługach (w % ogółu pracujących)	7,7
Przyrost naturalny (na 1000 mieszkańców)	- 1,0
Saldo migracji (na 1000 mieszkańców)	- 1,8

Stopa bezrobocia (w %)

24,7

Gmina Krośniewice jest uznana za teren zagrożony bezrobociem strukturalnym. Liczba zarejestrowanych w PUP bezrobotnych przekroczyła 23 %, w stosunku do osób czynnych zawodowo. Wśród bezrobotnych największą grupę stanowią kobiety 699, spośród 1345 bezrobotnych.

Największy udział w grupie bezrobotnych mają ludzie młodzi w wieku od 18 do 34 lat stanowiący ponad 50% ogółu bezrobotnych. W poniższej tabeli zestawiono liczbę bezrobotnych według grup wiekowych (stan na 31.12.2002r.).

Tabela Nr 13 Struktura bezrobocia według grup wiekowych, stan na 31.12.2002

Grupy wiekowe	% ogółu
15-17	0
18-24	23,9
25-34	29,0
35-44	22,8
45-54	21,4
55-59	2,5
60 i więcej	0,4
Ogółem	100

Największą grupę, ze względu na wykształcenie stanowią osoby z podstawowym i zasadniczym ponad 71% ogółu bezrobotnych. W poniższej tabeli zestawiono liczbę bezrobotnych według wykształcenia (stan na koniec 2002r.).

Tabela Nr 14 Struktura bezrobocia według wykształcenia – stan na 2002 r.

Wykształcenie	% ogółu
Wyższe	2,8
Policealne i średnie zawodowe	21,1
Średnie ogólnokształcące	5,8
Zasadnicze zawodowe	33,5
Podstawowe i niepełne podstawowe	36,8
Ogółem	100

W gminie są uruchomiane dodatkowe miejsca pracy w ramach robót publicznych finansowane z funduszy Krajowego Urzędu Pracy.

W celu zwiększenia atrakcyjności gminy pod względem inwestycyjnym, a tym samym zwiększenia liczby miejsc pracy, zaplanowano różnicowanie branżowe oraz stymulowanie rozwoju lokalnej gospodarki ze szczególnym uwzględnieniem konieczności wspomaganie produkcji rolnej oraz potrzeby kompleksowej rozbudowy sektora handlu i usług. Zdecydowanym atutem gminy w tym zakresie jest plan budowy autostrad A1 i A2.

Sprzymierzeńcami w walce z bezrobociem w powiecie są: Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego, Regionalna Izba Gospodarcza, Związek Gmin Regionu Kutnowskiego i Urząd Miejski Krośniewice. Nowe miejsca pracy są tworzone dla osób niepełnosprawnych dzięki intensywnej pracy wydziału do spraw PFRON.

2. ROLNICTWO I PRZEMYSŁ

Gmina Krośniewice z dobrymi warunkami dla produkcji rolnej jest włączona w obszar wielofunkcyjnego rozwoju wsi z utrzymaniem dominacji funkcji rolniczych

W 1 poł. 2001 roku znajdowało się tutaj 950 gospodarstw rolnych o przeciętnym areale od 5 do 10 ha. Na terenach dawnych majątków ziemskich i byłych PGR-ów (Błonie, Głogowa, Głazów, Skłóty) utworzono nowe gospodarstwa rolne w formie dzierżaw i spółek

Użytki rolne stanowią tu 89% powierzchni, w tym 90% to grunty orne, większość II i III klasy.

Funkcja rolnicza gminy jest niedoceniona, może to ulec zmianie, ale wymaga modernizacji i unowocześniania gospodarki rolnej. Można to osiągnąć poprzez wzrost kwalifikacji rolnych gospodarzy,

ukierunkowanie na produkcje towarową i rozwój przetwórstwa, z zachowaniem tradycyjnych metod gospodarowania i niskiej intensywności produkcji. Ważne jest zachowanie różnorodności roślin uprawnych. Należałoby szczególnie dążyć do rozwoju warzywnictwa i sadownictwa, które ma tu wielkie szanse rozwoju.

Uruchomienie na terenie gminy giełdy produktów rolnych lub zakładu ich skupu i przetwórstwa pozwoliłoby na pełne wykorzystanie potencjału miejscowego rolnictwa.

Na terenie gminy w obrębie rolniczej przestrzeni produkcyjnej poza polityką rozwojową i modernizacyjną w zakresie infrastruktury technicznej zakłada się działania ochronne i promocyjne. Powinny one koncentrować się na:

- Ochronie rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez lokalizację zabudowy mieszkaniowej i usług w obrębie ośrodków obsługi wsi
- Promowaniu rolnictwa ekologicznego oraz technologii i kierunków chroniących gospodarkę rolną
- Stosowaniu odpowiedniej kultury rolnej
- Dostosowaniu obiektów służących rolnictwu do sprostania wymogom narzuconym przez prawo ochrony środowiska
- Wspieraniu rozwoju różnych form usług na wsi wzbogacających ofertę pracy dla mieszkańców
- Tworzeniu organizacji producentów płodów rolnych w zakresie obrotu oraz przetwórstwa
- Rozwoju kapitałowej obsługi rolnictwa.

W południowo-wschodniej części gminy, gdzie występują zjawiska erozyjne połączone ze stepowaniem gleb podejmowane działania winny się koncentrować głównie na:

- Wspieraniu programu małej retencji
- Prowadzeniu zalesień i zadrzewień śródpolnych
- Stosowaniu odpowiednich zabiegów agrotechnicznych.

Gmina i miasto Krośniewice jest regionem posiadającym dogodnie tereny pod działalność przemysłową, produkcyjną, usługi i zabudowę mieszkaniową z dostępnością wykwalifikowanej kadry pracowniczej oraz doskonałym położeniem geograficznym zapewniającym idealne połączenia komunikacyjne z całą Europą.

Niewątpliwe walory inwestycyjne Krośniewic zauważone zostały przez inwestorów już dawno.

Na bazie produkcji rolnej działa tutaj kilka przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem płodów rolnych, w tym firma „Rosiak&Rosiak” przygotowująca się do uruchomienia agrorafinerii. Do największych producentów maszyn rolniczych, nie tylko w regionie kutnowskim, należy spółka „Expom”. Od wielu lat prowadzi działalność Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska. W ostatnich latach powołano kilka przedsiębiorstw prowadzących obrót produktami rolnymi, budowlanymi, maszynami rolniczymi, nawozami i środkami ochrony roślin m.in. „Kotlinex”, Rol-Skup”, „ Rolpuch”.

Szczególne znaczenie mają również firmy obejmujące swoją działalnością teren całego kraju min. Polish Parcel Service Polkurier Sp. Z o.o. oraz Inter Yeast Sp. z o.o.

Łącznie na terenie gminy działa około 400 podmiotów gospodarczych, w większości niewielkich placówek handlowo - usługowych i produkcyjno-usługowych, w tym zakład energetyczny, Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, spółdzielnia mieszkaniowa, placówki służby zdrowia i posterunek policji. Rozmieszczenie podmiotów gospodarczych na obszarze gminy jest równomierne i ok. 65% skupia się w Krośniewicach.

V. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

1. GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD

1.1 ZAOPATRZENIE W WODĘ

Ujęcie wody w Krośniewicach stanowią cztery studnie głębinowe o zatwierdzonych zasobach 2068 m³/d. Miejska stacja wodociągowa o wydajności 1500 m³/d, ze stacją uzdatniania wody i zbiornikiem wyrównawczym na czystą wodę o pojemności 1500 m³ zapewnia wodę dla miasta Krośniewice i wsi: Kajew, Kopy, Teresin, Ostałów, Suchodoły i w części wieś Morawce.

Na terenie gminy we wsi Nowe, dla potrzeb wodociągu wiejskiego pracują studnie głębinowe o wydajności ok. 910 m³/d i zaopatrują w wodę kilkanaście okolicznych wsi.

Woda jest rozprowadzana siecią wodociągową rozdzielczą liczącą (wg stanu na 1999r) ogółem 126,9 km, w tym w gminie 111,9 km i w mieście 15,0 km długości.

Ogółem roczne zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych i innych instytucjach na terenie gminy i miasta wynosi 264,4 tys. m³, w tym w gospodarstwach domowych 231,4 tys. m³. Stacje wodociągowe we wsi Nowe i w Krośniewicach w pełni pokrywają zapotrzebowanie na wodę w gminie i mając niewielkie nadwyżki wody przekazują je na zopatrzenie dodatkowo wsi Podczachy położonej w gminie Kutno i wsi Perna w gminie Nowe Ostrowy.

W mieście poza komunalnymi ujęciami wody są jeszcze ujęcia w Proszkowni Mleka oraz na Kolei Dojazdowej.

Tabela Nr 15 Długość sieci wodociągowej oraz ilość odbiorców

Gmina	Liczba ludności	dł. sieci km	ilość odbiorców		
			indywidualnych szt.	indywidualnych w stosunku do ogółu [%]	instytucjonalnych szt.
Krośniewice	9 384	143,0	1 355,0	88	110

Jakość wody surowej ujmowanej za pomocą studni wierconych jest względnie dobra.

Nie zawiera zanieczyszczeń bakteriologicznych. Często natomiast występują przekroczenia w zawartości żelaza i manganu, podobnie jak w całym powiecie kutnowskim

Wymaga to jedynie prostego uzdatniania na odżelaziaczach i w tym zakresie wyposażenie stacji wodociągowej spełnia założone wymagania.

Stopień skanalizowania gminy przedstawiono w poniższej tabeli,

Tabela Nr 16 Zestawienie SUW na terenie gminy Krośniewice

Gmina	pobór	rezerwa dyspozycyjna	SUW	
	m ³ /d	m ³ /d	lokalizacja	wyd. m ³ /d
Krośniewice	788,2	1279,8	Krośniewice	2068
	350,0	560	Nowe	910,0

Należy dążyć do zmniejszenia awaryjności sieci poprzez połączenie sieci miejskiej z gminną.

Ważne jest oszczędne gospodarowanie wodą, głównie ze względu na jej niewielkie zasoby naturalne na terenie gminy oraz ograniczanie kosztów indywidualnych. Dodatkowe oszczędności może dać regulacja naturalnych odbiorników deszczowych.

1.2 KANALIZACJA I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Na terenie gminy we wsi Pawlikowice działa miejsko– gminna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 1795 m³/d, docelowo 4500 m³/d oraz dwie oczyszczalnie ścieków w b. PGR w Głogowej i Godziębach.

Tabela Nr 17 Identyfikacja i charakterystyka istniejących obiektów gospodarki ściekowej

Miejsce lokalizacji o.ś.	Wielkość o.ś. Qśm ³ /d (m ³ /d)	Liczba mieszkańców obsługiwana przez o.ś.	Długość inst. sieci kanalizacyjnej /km/	Ilość inst. POŚ /szt/	Procent mieszkańców obsługiwanych przez kanalizację zbiorczą
Pawlikowice	1 795	4 400	5,6 + 10,2	1	

Głogowa (AWR)	100	300			
Godzięby (AWR)	80	89			
RAZEM			15,8	1	miasto: 70 % gmina: 10 %

Na terenie miasta funkcjonuje rozdzielczy system kanalizacji: sanitarna i deszczowa. Poprzez kanalizację sanitarną są odprowadzane ścieki bytowo –gospodarcze i technologiczne. Wody opadowe są odprowadzane bez oczyszczania bezpośrednio do rzeki Miłonki.

Obecnie siecią kanalizacji sanitarnej jest objęte ponad 75% miasta natomiast kanalizacji deszczowej ok. 25 %.

W mieście funkcjonuje punkt zlewny ścieków przy Miejskim Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkańcowej.

Oczyszczalnia w Pawlikowicach, mimo iż na dzień dzisiejszy spełnia wymagania, będzie podlegała modernizacji. Nie planuje się natomiast budowy nowych oczyszczalni dla ścieków komunalnych.

Na obszarze gminy gdzie działa oczyszczalnia w Pawlikowicach w zasadzie nie ma kanalizacji sanitarnej. Obecnie ścieki bytowo-gospodarcze na terenie gminy gromadzone są w zbiornikach na ścieki, nie zawsze szczelnych i zagospodarowywane we własnym zakresie przez rolników lub dowożone do punktu zlewnego na oczyszczalni ścieków w Pawlikowicach.

Przewiduje się, że zbiorowym systemem kanalizacji będą objęte tylko wsie o zwartej zabudowie. Dla siedlisk w zabudowie rozproszonej zakłada się indywidualne oczyszczalnie ścieków.

Sieć kanalizacyjna występuje tylko w nielicznych miejscowościach wiejskich omawianych gmin. Dla podmiotów gospodarczych możliwość korzystania z sieci kanalizacyjnej na bardzo duże znaczenie dla skali i rodzaju działalności, która może być prowadzona na terenie danej gminy. Te uwarunkowania wpływają na konieczność rozbudowy sieci kanalizacyjnej.

Priorytety do zrealizowania w następnych latach:

1. Modernizacja i istniejącej oczyszczalni ścieków w Pawlikowicach
2. Sukcesywna budowa kanalizacji zbiorczej w rejonach budowanych lub modernizowanych oczyszczalni
3. Sukcesywna budowa POŚ na terenach które nie będą objęte kanalizacją zbiorczą

Dla podmiotów gospodarczych możliwość korzystania z sieci kanalizacyjnej ma bardzo duże znaczenie dla skali i rodzaju działalności, która może być prowadzona na terenie danej gminy. Te uwarunkowania wpływają na konieczność rozbudowy sieci kanalizacyjnej.

2. PROGRAM GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY KROŚNIEWIC

Odpady stanowią nieodłączny element towarzyszący bytowaniu człowieka oraz prowadzonej przez niego działalności. Ze względu na wagę problematyki odpadowej oraz zgodnie z wytycznymi zawartymi w ustawie POŚ i ustawie o odpadach, opracowano dokument pt. „Program gospodarki odpadami dla gminy Krośniewice”, który stanowi załącznik do niniejszego opracowania.

3. OCHRONA POWIETRZA

3.1 INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA

Cały obszar gminy podłączony jest do sieci energetycznej 220 kV i 110 kV.

Główny punkt zasilania w energię ma moc 16 MW, w tym rezerwa dla miasta wynosi 6 MW.

Linia energetyczna 220 kV jest linią uciążliwie oddziaływującą na środowisko poprzez promieniowanie elektromagnetyczne.

3.2 CIEPŁOWNICTWO

System ciepłowniczy miasta opiera się na dostawach ciepła z kilku kotłowni zbiorczych uzupełnionych przez indywidualne małe kotłownie lokalne.

Potrzeby cieplne wielorodzinnych budynków mieszkalnych spółdzielni mieszkaniowej i budynków komunalnych zabezpieczają kotłownie spółdzielcze oraz kotłownia komunalna.

Zakładowe kotłownie mają: były PGR Błonie, Kolej Wąskotorowa, Proszkownia Mleka, Expom, Wytwórnia Pasz, Polkurier oraz piekarnia i Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Małe kotłownie działają w obiektach usługowych min. W Urzędzie Miejskim, muzeum, PKO, Banku Spółdzielczym, szkołach, przedszkolu, stacji uzdatniania wody, komisariacie policji, obwodzie drogowym, poczcie.

System sieci ciepłej wymaga jedynie rozbudowy natomiast gruntownej modernizacji wymagają instalacje wewnętrzne centralnego ogrzewania w budynkach mieszkalnych.

Sieć ciepłownicza na terenie gminy nie istnieje. Źródłem ciepła są kotłownie lokalne, głównie zasilane przez paliwa stałe. W niewielkim udziale występują kotłownie zasilane paliwami olejowymi i ciekłymi paliwami gazowymi.

Są to kotłownie:

- zasilające budownictwo mieszkaniowe w b. PGR Głogowa, Godziębach, Głaznowie,
- w b. PGR Skłóty i w Miłonicach – kotłownie technologiczne przy gorzelniach,
- w Pawlikowicach kotłownia przy oczyszczalni ścieków i w Nowem kotłownia przy ujęciu wody,
- kotłownie ogrzewają szkoły w Zalesiu, Nowem, SP nr 1 w Krośniewicach i LO w Krośniewicach (kotłownia olejowa) oraz w Jankowicach i Gimnazjum w Krośniewicach (kotłownie węglowe)

3.3 GAZOWNICTWO

Gminy nie jest uzbrojona w sieć gazowniczą. Źródłem zaopatrzenia mieszkańców w gaz jest dystrybucja gazu w butlach. Planowana jest budowa sieci gazociągów na podstawie „Koncepcji programowej gazyfikacji miasta i gminy Krośniewice”, która będzie doprowadzać gaz do miasta Krośniewice oraz 28 wsi.

Zużycie gazu ziemnego wysokometanowego w gminie wyniesie docelowo 6,0 mln m³/rok w wariantcie pełnym lub 5,4 mln m³/rok w wariantcie ograniczonym. Głównym źródłem zasilania w gaz ziemny wysokometanowy będzie gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Witonin- Krośniewice, natomiast rozprowadzenie gazu na terenie miasta i gminy będzie odbywało się poprzez gazociągi średniego ciśnienia, zasilane ze stacji redukcyjno- pomiarowej I stopnia projektowanej we wschodniej części miasta Krośniewice. W okresie docelowym przepustowość stacji wyniesie ok. 7560 m³/h, długość gazociągu wysokiego ciśnienia – 0,6 km, a gazociągu średniego ciśnienia 87,79 km.

4. INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA

4.1 SIEĆ DROGOWA

Poważnym atutem miasta Krośniewice jest jego położenie komunikacyjne. Dotyczy to istniejących oraz projektowanych szlaków komunikacyjnych.

Sieć drogową na terenie gminy tworzą ogólnodostępne drogi publiczne, które ze względu na funkcję jaką pełnią dzieli się na następujące kategorie, zarządzane przez:

- drogi krajowe - Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych,
- drogi wojewódzkie - zarząd województwa
- drogi powiatowe - zarząd powiatu
- drogi gminne – zarząd gminy

Do dróg **krajowych** zalicza się: autostrady i drogi ekspresowe, drogi międzynarodowe, drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych, drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych, drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich oraz drogi o znaczeniu obronnym. Drogą krajową na terenie gminy jest:

- droga nr 1 Gdańsk- Łódź o dł. 8,5 km
- droga nr 2 (E-30) Warszawa – Poznań o dł 11,2 km

Ogółem długość dróg krajowych wynosi 19,7 km, nawierzchnia bitumiczna, częściowo pobocza bitumiczne. Drogi te krzyżują się w centrum miasta, co jest bardzo uciążliwe dla mieszkańców. Na terenie gminy znajduje się jeden most – w Krzewiu na drodze krajowej Nr 1.

Do dróg **wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż krajowe, stanowiące połączenie między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym nie zaliczone do dróg krajowych:

- droga nr 581 Gostynin - Krośniewice dł 2,2 km

Do dróg **powiatowych** zalicza się drogi inne niż krajowe i wojewódzkie, stanowiące połączenia miast będącymi siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą. Są to między innymi

- droga nr 31618 Wola Nowska – Godzięby
- droga nr 31504 Głaznów – Baby Stare
- droga nr 31506 Krośniewice – Dąbrowice
- droga nr 31574 Kutno – Ogrodzona
- droga nr 31575 Witów – Wola Nowska
- droga nr 31576 Nowe – Pacyna
- droga nr 31577 Nowe – Gozdków
- droga nr 31578 Nowe – Wola Nowska - Marynin
- droga nr 31579 Nowe – Pawlikowice
- droga nr 1595 St. Krzewie do drogi nr 1
- droga nr 31580 Krośniewice – Wychny
- droga nr 31581 Zalesie – Opiesin
- droga nr 31582 Miłonice – Wymysłów
- droga nr 31583 Wymysłów – Cudniki - Głogowa

Do dróg **gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym nie zaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych. Ich długość wynosi 56 km.

Drogi miejskie będące w administracji Urzędu Miejskiego w Krośniewicach mają dł. 9 km.

— WAZNIEJSZE SZLAKI KOMUNIKACYJNE: — w l.s. linia kolejowa E-20 Eurocity i Intercity, Moskwa-Warszawa-Poznań-Berlin), trasa szybkiego ruchu A-2 (Moskwa-Warszawa-Poznań-Berlin) i trasa szybkiego ruchu A-1 (Gdańsk-Kraków-Cieszyn, Kraje Skandynawskie-Kraje Srodkoziemnomorskie)

✈️ PORTY LOTNICZE

■ MIASTA

Drogi powiatowe i gminne wymagają modernizacji, poprawy nawierzchni, poszerzenia oraz utwardzenia. Wymagane jest działanie na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego (chodniki, zatoki autobusowe), polepszenia geometrii i zagospodarowania pasów drogowych, zwiększenia ilości miejsc parkingowych.

Ważnym zadaniem jest budowa obwodnic w ciągu dróg krajowych nr 1 i 2.

Przy modernizacji dróg niezbędne będzie uwzględnienie ścieżek rowerowych.

4.2 RUCH SAMOCHODOWY

Według prowadzonego w 2000 r pomiaru ruchu drogowego określono natężenie ruchu drogowego na trasie krajowej nr 2 (tabela)

Tabela Nr 18 Średniodobowy ruch pojazdów na drogach krajowych w 2000 roku (dane wg. GDDKiA Rejon Kutno)

Droga	Odcinek	Ilość pojazdów szt./d	w tym			
			samochody osobowe	samochody ciężarowe	autobusy	pozostałe
			%			
	Kłodawa - Krośniewice	12 345	56	31	1	12
skrzyżowanie dróg nr 1 i 2	Krośniewice	13 993	52	33	1	14
krajowa nr 1	Krośniewice od południa	10 106	56	30	1	13
	Krośniewice od północy	8 759	52	33	1	14

4.3 LINIE KOLEJOWE

Przez gminę Krośniewice przechodzą:

- dwutorowa zelektryfikowana linia kolejowa Warszawa-Kutno- Poznań
- dwutorowa zelektryfikowana linia kolejowa Łódź –Kutno – Włocławek
- wąskotorowa linia kolejowa Nowe Ostrowy – Krośniewice – Zgierz

Stacja kolejowa znajduje się w Krzewiu.

VI. GŁÓWNE PRZYCZYNY ZANIECZYSZCZEŃ ŚRODOWISKA NA TERENIE GMINY

1. RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ

Zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego są nierozłącznie związane z działalnością człowieka. Składają się na nie zanieczyszczenia następujących elementów środowiska:

- Powietrza
- Gleby
- Wód powierzchniowych i podziemnych

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są emisje gazów i pyłów pochodzące ze źródeł przemysłowych, komunikacyjnych, technologicznych i energetycznych. Duże natężenie ruchu komunikacyjnego /tranzytowego/ powoduje znaczące zanieczyszczenia środowiska oraz nasilenie hałasu.

Znaczący wpływ na poziom zanieczyszczenia powietrza w gminie mają punktowe źródła emisji (kotłownie indywidualne), często przestarzałe i nie posiadające urządzeń filtrujących.

Stan czystości gleb w gminie jest ogólnie dobry, problemem natomiast są odpady deponowane na składowiskach bez wstępnego procesu sortowania, nieracjonalne nawożenie i wylewiska gnojowicy.

Głównymi źródłami zanieczyszczenia wód powierzchniowych w gminie są ścieki komunalne oraz ścieki przemysłowe.

Zagrożeniami stanu jakości wód powierzchniowych są:

- zanieczyszczenia spływające z miasta systemami kanalizacyjnymi,
- nieuporządkowana gospodarka ściekowa w wiejskich jednostkach osadniczych,
- nawożenie mineralne i organiczne,
- zanieczyszczenia powierzchniowe.

Ważnym źródłem zanieczyszczeń są ścieki odprowadzane poza kanalizacją miejską. W większości są to obiekty zlokalizowane poza granicami administracyjnymi miast.

W jednostkach wiejskich zwodociągowanie znacznie wyprzedziło budowę kanalizacji i oczyszczalni wiejskich. Mały stopień skanalizowania powoduje nieuporządkowaną gospodarkę ściekową i zanieczyszczenia obszarowe.

Na terenach o zabudowie rozproszonej ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych (z reguły nieszczelnych), byłych studniach kopanych lub dolach chłonnych. Często wylwane są one w sposób niekontrolowany na pola, do lasu i do cieków wodnych czego efektem jest zły stan czystości wód powierzchniowych.

W związku z tym planowana jest w latach 2003 –2004 dalsza rozbudowa sieci kanalizacyjnej.

Wody podziemne są w znacznie mniejszym stopniu zdegradowane od wód powierzchniowych. Niemniej jednak zauważa się antropopresję również na ich zasoby. Z uwagi na fakt, że wody podziemne pochodzą z infiltracji opadów atmosferycznych w głąb ziemi, niosą one ze sobą zanieczyszczenia typowe dla zagospodarowania terenu. W związku z powyższym zagrożenia spowodowane są poprzez:

- zanieczyszczenia w opadach atmosferycznych.
- brak systemów kanalizacyjnych na terenach wiejskich - nieszczelne zbiorniki do gromadzenia nieczystości,
- nieprawidłowo wykonane i zabezpieczone magazyny środków ochrony roślin i stacje paliw,
- niewłaściwe stosowanie obornika i gnojowicy, a także wieloletnie nieprawidłowe nawożenie mineralne i chemiczne,

Ważnym źródłem

2. KIERUNKI DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH

Powietrze

W celu poprawy stanu powietrza na terenie gminy powinno się dążyć do wymiany działających pieców węglowych na nowoczesne urządzenia grzewcze spełniające normy ekologiczne lub do całkowitej gazyfikacji gminy obejmującej swym zasięgiem odbiorców indywidualnych i instytucjonalnych. W celu zmniejszenia szkodliwego dla ludzi wpływu hałasu proponuje się zwiększanie ilości terenów zielonych przy trasach natężonego ruchu w mieście, budowanie barier dźwiękochłonnych oraz obwodnic.

Gleby

Należy wyeliminować nieracjonalne nawożenie, nielegalne deponowanie odpadów, zlikwidować nieszczelne szamba.

Priorytetem powinno się stać budowanie przydomowych oczyszczalni ścieków na nieskanalizowanych terenach wiejskich, na co gmina zamierza przeznaczyć część swoich funduszy.

Wody powierzchniowe i podziemne

Szanse poprawy sytuacji są następujące:

- oszczędniejsze gospodarowanie wodą przez mieszkańców miast i wsi,

- uruchamianie przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków powodujących zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń, odprowadzanych do cieków, ze szczególnym uwzględnieniem oczyszczalni grupowych dla zwartych zespołów wiejskich
- przestrzeganie właściwej eksploatacji oczyszczalni
- zamykanie obiegów wody w procesach przemysłowych, zwłaszcza w przemyśle spożywczym,,
- likwidacja dzikich wysypisk w miarę ich powstawania,
- monitoring składowisk odpadów komunalnych ,
- prawidłowe stosowanie w rolnictwie nawozów organicznych i mineralnych,
- przestrzeganie prawidłowego postępowania ze środkami ochrony roślin w zakresie ich transportu, deponowania, stosowania i likwidowania substancji przeterminowanych.

VII. ANALIZA MOŻLIWOŚCI GMINY W ZAKRESIE WEWNĘTRZNEGO I ZEWNĘTRZNEGO FINANSOWANIA ZADAŃ W DZIEDZINIE OCHRONY ŚRODOWISKA

1. SPRAWOZDANIE EKONOMICZNE Z BUDŻETU GMINY NA LATA 2002-2003

W poniższej tabeli [Tabela] przedstawiono wykonania budżetu gminy na lata 2000-2002 ze wskazaniem głównych źródeł dochodów, w podziale na /wartości średnie/:

- dochody własne, które stanowią średnio 25,3% dochodów,
- udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, który kształtuje się na poziomie średnim w wysokości 7,35% dochodów,
- subwencje, które kształtują się na poziomie 47,2% dochodów,
- dotacje, które kształtują się na poziomie 13,4 % dochodów.

Po stronie wydatków wyróżnić należy dwie kategorie:

- wydatki bieżące, które stanowią 96,2 % ogółu wydatków,
- wydatki majątkowe (w nich zaś 97,3 % stanowią wydatki inwestycyjne), które stanowią 3,8 % ogółu wydatków.

W latach 2001-2002 wydatki były wyższe od dochodów, stąd wynik był ujemny.

Tabela Nr 19 Syntetyczne zestawienie źródeł dochodów i wydatków budżetowych GMINY KROŚNIEWICE

Wyszczególnienie	Wykonanie 2002	Wykonanie 2003
DOCHODY	12.959.573	13.384.033
Własne	4.195.727	2.408.577
Udział w podatkach stanowiących dochód państwa	908.257	1.025.404
Subwencje	5.922.233	6.510.455
Dotacje	1.933.356	1.578.573
PRZYCHODY	2.400.000	1.861.024
w tym środki ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych	-	
w tym wolne środki	-	199.593
WYDATKI	14.591.901	13.716.753
Wydatki bieżące	13.805.397	13.408.889
w tym na obsługę długu	424.401	649.253
Wydatki majątkowe	786.504	307.864
w tym inwestycyjne	786.504	291.248
WYNIK	767.672	1.528.304

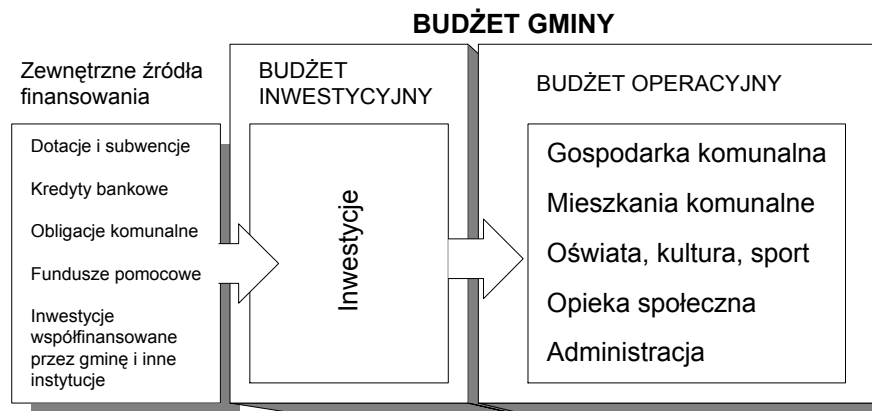
Tabela Nr 20 Wskaźniki finansowe dla oceny zdolności kredytowej gminy

Lp.	Wskaźniki	Opis wskaźnika	Wykonanie 2002	Plan 2003
1	Wskaźnik dochodowości	dochody powiatu na jednego mieszkańca	1389	1411
2	Poziom wydatków inwestycyjnych w wydatkach	wydatki inwestycyjne / wydatki	5,4	2,1
3	Wskaźnik zadłużenia 1	obsługa zobowiązań w roku bieżącym / dochody budżetu ogółem zrealizowane w roku poprzednim	3,3	5
3a	Wskaźnik zadłużenia 2	(rata kredytów i pożyczek + odsetki)/dochody budżetu w roku bieżącym < 15%	8,6	14,6
4	Wskaźnik możliwości zadłużenia powiatu	kwota zadłużenia/dochody budżetu w roku bieżącym <60%	41,8	42,3
5	Struktura 1	dochody zrealizowane w roku bieżącym / dochody + przychody budżetu zrealizowane w roku bieżącym	84,4	87,8
6	Struktura 2	wydatki zrealizowane w roku bieżącym / wydatki + rozchody zrealizowane w roku bieżącym	95	90,7
7	Poziom wydatków finansowych	wydatki finansowe w roku bieżącym / wydatki roku bieżącego		

Tabela Nr 21 Dynamika zmian głównych pozycji budżetowych gminy Krośniewice w latach 2000 - 2003 [zł]

Wyszczególnienie	2001/2000	2002/2001	2003/2002
DOCHODY			
Własne			57,4 %
Udział w podatkach stanowiących dochód państwa			112,9
Subwencje			109,9
Dotacje			81,6
WYDATKI			
Wydatki bieżące			97,1
Wydatki majątkowe			39,1

Rysunek: Budżet gminy w układzie zadaniowym

Oprac: T.Domański

Wyodrębnienie w budżecie gminy dwóch podstawowych zbiorów środków finansowych (budżetu operacyjnego i budżetu inwestycyjnego) pozwala na racjonalizację wydatków, umożliwia prowadzenie bieżących analiz finansowych oraz przewidywanie przyszłych dochodów i wydatków gminy.

2. ANALIZA WSKAŹNIKOWA ZDOLNOŚCI KREDYTOWEJ JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNEJ

Wskaźnik dochodowości jest miernikiem zamożności. Im wyższy poziom tego wskaźnika tym gmina z większą łatwością wykonuje zadania publiczne na rzecz swoich mieszkańców.

Wskaźnik inwestycyjny określa udział inwestycji w wydatkach i jest związany z poziomem zamożności gminy.

Wskaźnik zadłużenia 1 określa na ile gmina będzie mogła prowadzić obsługę bieżących zobowiązań na poziomie dochodów wykonanych w roku ubiegłym.

Wskaźnik zadłużenia 2 określa, czy zadłużenie gminy nie przekroczy 15% wysokości dochodów.

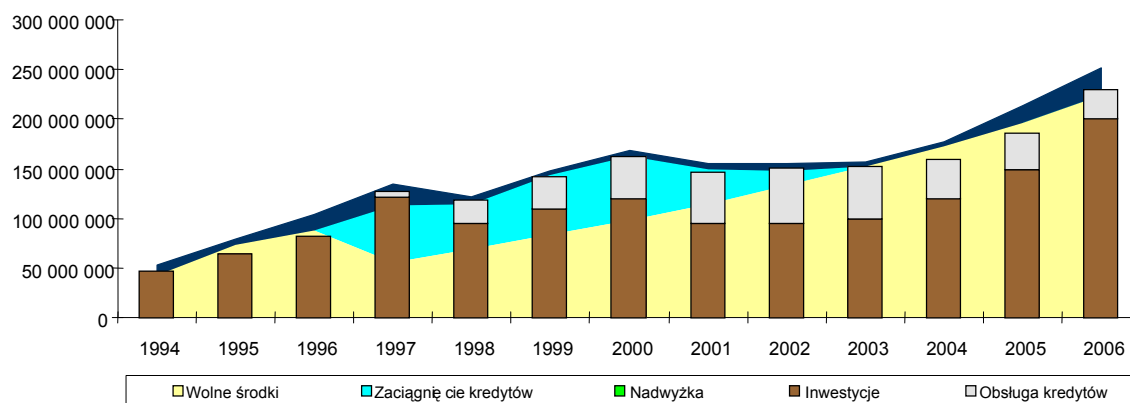
Wskaźnik możliwości zadłużenia określa relację długu gminy w stosunku do dochodów w roku bieżącym (max 60% dochodów).

Wskaźnik struktury 1 określa poziom środków własnych gminy. Dopełnienie do stu określa udział uzyskanych środków obcych w środkach finansowych.

Wskaźnik struktury 2 określa poziom wydatków poniesionych na realizację zadań własnych. Dopełnienie do stu tego wskaźnika określa udział spłat pozyskanych środków obcych w środkach finansowych.

Poziom wydatków finansowych określa stopień obciążenia gminy z tytułu obsługi zadłużenia.

Rysunek: Interpretacja graficzna modelu analizy finansowej

3. OCENA WYDATKÓW NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA

Głównym źródłem finansowania wydatków na ochronę środowiska jest Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Analizując wykonania Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej gminy Krośnice z lat 2000-2003 można wydzielić kilka grupy wydatków na ochronę środowiska, a mianowicie:

- gospodarka odpadami,
- ochrona powietrza,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- termomodernizacje,
- gospodarka zielenią,
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- inne (w tym opracowania i koszty obsługi bankowej).

Zestawienie dochodów, jak i wydatków (w podziale przedmiotowym i podmiotowym) przedstawia poniższa tabela

Tabela Nr 22 Wykonania GFOŚiGW w latach 2002 - 2003

Wyszczególnienie	Wykonanie 2000	Wykonanie 2001	Wykonanie 2002	Wykonanie 2003
DOCHODY				
Stan funduszu na początek okresu			105.385	70.996
Przychody PFOŚiGW			280.649	325.569
WYDATKI WG PRZEDMIOTÓW			315.038	336.451
gospodarka odpadami			244.025	208.548
ochrona powietrza				
gospodarka wodno-ściekowa			71.013	45.859
termomodernizacje				82.044
gospodarka zielenią				
edukacja				
nadzwyczajne zagrożenia środowiska				
inne (np. opracowania, koszty obsługi bankowej)				
Stan funduszu na koniec okresu			70.996	60.114

Analizując wykonania GFOŚiGW (wg kryterium przedmiotowego) w latach 2002-2003 należy stwierdzić, że:

- w roku 2002 i 2003 dominują wydatki związane z gospodarką odpadami (77,5% i 62%)
- na drugim miejscu średnio ok. 17% wystąpiły wydatki na gospodarkę wodno - ściekową
- w roku 2003 drugą dominującą pozycją były termomodernizacje, po innych wydatkach (w tym na dokumentację).

4. PROGNOZA DOCHODÓW I WYDATKÓW NA LATA 2004-2007

W celu dokonania wieloletnich projekcji dochodów i wydatków budżetowych uwzględniających trendy i kierunki rozwoju ekonomicznego gminy został opracowany zestaw założeń. Podstawą do opracowania jest projekt budżetu na rok 2003, który został przygotowany w oparciu o najbardziej aktualne wytyczne Ministerstwa Finansów, ale w sposób syntetyczny.

DOCHODY BUDŻETOWE 2004-2007

- Jako podstawę planowania przyjęto dochody z projektu budżetu na rok 2003,
- Zaplanowano wzrost poszczególnych źródeł dochodów o wskaźnik inflacji,
- Prognozowana wysokość inflacji

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
Wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacja)	3,2%	3,1%	2,9%	2,5%

Źródło: Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową i szacunki własne

WYDATKI BUDŻETOWE

- Jako podstawę planowania przyjęto wydatki budżetowe na rok 2003,
- Zaplanowano wzrost poszczególnych grup wydatków bieżących o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacja),
- Zaplanowano wzrost wydatków majątkowych o wskaźnik wzrostu cen produkcji przemysłowej,
- Prognoza wskaźników:

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
Wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacja)	3,2%	3,1%	2,9%	2,5%
Wskaźnik wzrostu cen produkcji przemysłowej	2,0%	1,5%	2,0%	2,0%

Źródło: Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową i szacunki własne

Prognozę budżetu gminy przedstawia poniższa tabela [Tabela].

Tabela Nr 23 Prognoza budżetu gminy Krośniewice na rok 2004

Wyszczególnienie	2004
DOCHODY	14.805.956
Własne	6.471.707
Udział w podatkach stanowiących dochód państwa	1.200.960
Subwencje	6.405.976
Dotacje	727.313
PRZYCHODY	0
<i>w tym kredyty i pożyczki</i>	
<i>w tym wolne środki</i>	
WYDATKI	13.162.439
Wydatki bieżące	13.107.439
<i>w tym na obsługę długu</i>	630.000
Wydatki majątkowe	255.000
ROZCHODY	1.388.517

Z przedstawionego w rozdziale harmonogramu wydatków na ochronę środowiska na rok 2004 wynikają następujące wnioski:

Wyszczególnienie	2004
Wydatki na ochronę środowiska	312.114
wydatki majątkowe	231.000
wydatki bieżące	81.114

- wydatki majątkowe na ochronę środowiska kształtują się przeciętnie w wysokości 74 % ogółu wydatków przeznaczanych na ten cel,

5. SZANSE I OGRANICZENIA ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA

W świetle przeprowadzonej diagnozy stanu środowiska należy stwierdzić, że szanse rozwoju gminy wynikają z następujących uwarunkowań:

- wysoka bonitacja gleb i ogólnie dobra jakość przestrzeni rolniczej i znaczny potencjał rolnictwa
- korzystne położenie w centrum Polski na skrzyżowaniu dróg krajowych, oraz ważnych linii kolejowych

- stosunkowo mało zanieczyszczone środowisko, duża powierzchnia terenów niezdegradowanych i czystych
- walory przyrodniczo-kulturowe, obiekty dziedzictwa kulturowego
- duża możliwość rozwoju sieci składów, magazynów, obiektów handlowych
- systematycznie wzrastająca ilość podmiotów gospodarczych zgrupowanych w większości w sektorze prywatnym
- występujące złoża kopalin, głównie żwiru i piasku
- dobrze rozwinięta sieć wodociągów
- wysoki stopień telefonizacji gminy
- dostępność do linii energetycznych 110 kV, oraz rozbudowana sieć głównych linii średniego napięcia 15kV
- oczyszczalnia ścieków
- zasoby mienia komunalnego
- bogate zasoby i na ogół dobra jakość wód podziemnych,
- znaczne możliwości wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej, zwłaszcza biomas, a także produkcji biopaliw,

Barierami rozwoju gminy mogą stać się natomiast:

- niedoinwestowanie w przetwórstwo rolno-spożywcze
- niewielka lesistość gminy
- mało korzystne walory środowiska przyrodniczego dla turystyki masowej oraz wypoczynku
- zły stan techniczny części obiektów zabytkowych
- stepowanie gruntów
- niska retencja naturalna, zaniedbane obiekty małej retencji oraz urządzenia melioracyjne
- brak realizacji zbiorowych i indywidualnych systemów oczyszczania ścieków
- zły stan techniczny części dróg, wąskie jezdnie o słabych nawierzchniach
- rozcięcie powierzchni gminy liniami komunikacyjnymi, nadmierny hałas i zanieczyszczenie spalinami terenów położonych wzdłuż dróg krajowych.

VII. CELE ŚRODOWISKOWE GMINY I ICH ZGODNOŚĆ Z POLITYKĄ EKOLOGICZNĄ PAŃSTWA ORAZ WOJEWÓDZTWA

Cele i priorytety Programu Ochrony Środowiska są zgodne z celami i priorytetami zawartymi w następujących dokumentach:

- Plan ochrony środowiska dla powiatu kutnowskiego – styczeń 2004 r
- „Strategia rozwoju województwa łódzkiego”, Sejmik Województwa Łódzkiego, wrzesień, 2000
- „Polityka ekologiczna województwa łódzkiego” – założenia do wojewódzkiego programu ochrony środowiska, Łódź Zarząd Wojewódzki, maj, 2001
- „Polityka Ekologiczna państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektyw na 2007-2010” Rada Ministrów, Warszawa, grudzień, 2002
- „Program wykonawczy do II Polityki ekologicznej państwa na lata 2002-2010” Rada Ministrów Warszawa, listopad, 2002
- Narodowa strategia ochrony środowiska na lata 2000-2006; Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2000
- Strategia rozwoju energetyki odnawialnej; Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2000
- Polityka leśna państwa (wraz z dokumentami uzupełniającymi, takimi jak Krajowy program zwiększenia lesistości, Strategia ochrony leśnej różnorodności biologicznej i in.); Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 1999
- Narodowa strategia edukacji ekologicznej; Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 1998
- Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju – Polska 2025; rządowe Centrum Studiów Strategicznych, Warszawa, 2000
- Narodowa strategia rozwoju regionalnego; Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 2000
- Założenia polityki energetycznej Polski do 2020 roku; Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 2000

- Polityka transportowa państwa na lata 2001-2015 dla zrównoważonego rozwoju kraju; Ministerstwo Infrastruktury, Warszawa, 2001
- Średniookresowa strategia rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Warszawa, 1999
- Strategia rozwoju turystyki w latach 2001-2006 ; Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 2001
- Narodowy program przygotowania do członkostwa w Unii Europejskiej; Komitet Integracji Europejskiej, Warszawa, 1998 (ze zmianami)

Najważniejszym dokumentem wyznaczającym kierunki rozwoju w skali gminy, która wyznaczyła zakres celów i priorytetów niniejszego programu i planu, jest **Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice**, oraz **Program uporządkowania ekologicznego obszaru Związku Gmin regionu Kutnowskiego BZURA „A”** oraz **Projektem Programu Rolnośrodowiskowego na Lata 2004 – 2006 Dla Obszaru Dorzecza Rzeki Ochni w Powiecie Kutnowskim**.

Strategiczne założenia rozwoju gminy przedstawiono w Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2003-2010 przyjętej uchwałą Rady Miejskiej nr 59/XI/03 z dnia 11 lipca 2003 r.

Cel strategiczny

Celem rozwoju gminy Krośniewice jest osiągnięcie stabilnego (trwałego, zrównoważonego) rozwoju zapewniającego zaspokojenie bieżących potrzeb mieszkańców, osiągnięcie warunków umożliwiających wzrost poziomu życia oraz możliwości zaspokojenia potrzeb przyszłych pokoleń, przy zachowaniu równowagi między aktywnością gospodarczą a ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Cele operacyjne

1. Wzmocnienie roli miasta Krośniewice jako ośrodka usług o ponadlokalnym zasięgu
2. Wykorzystanie korzystnego położenia miasta i gminy
3. Restrukturyzacja i wielofunkcyjny rozwój wsi
4. Rozwój i wzmocnienie rolniczej funkcji gminy, ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej, tworzenie efektywnej struktury agrarnej
5. Zachowanie istniejących wartości środowiska przyrodniczego, w tym ochrona występującego zróżnicowania obszarów cennych przyrodniczo,
6. Ochrona zasobów kulturowych,
7. Ograniczenie uciążliwości stwarzanych przez ruch samochodowy,
8. Zachowanie wartości istniejącego zainwestowania miasta oraz wykorzystanie rezerw terenowych,
9. Porządkowanie struktury przestrzennej oraz układu komunikacji w celu ograniczenia konfliktów wynikających z różnych sposobów użytkowania terenu,
10. Racjonalnego wykorzystania terenów oraz inwesyfikacji ich zagospodarowania.

Z celów operacyjnych wynikają również pośrednio takie cele jak:

- ⇒ Zapewnienie mieszkańcom gminy w możliwie największym stopniu źródeł utrzymania na miejscu w gminie,
- ⇒ Zachowanie ładu przestrzennego

VIII. CELE ŚRODOWISKOWE I PRIORYTETY GMINY KROŚNIEWICE

Cele i priorytety Programu Ochrony Środowiska dla gminy Krośniewice są zgodne z celami i priorytetami zawartymi w programach :

- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Łódzkiego oraz Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kutnowskiego

dla którego dokumentami wyznaczającymi kierunki rozwoju (w skali powiatu i gminy) były:

- Strategiczny plan zadań powiatu kutnowskiego 2002-2006 r.
- Projekt Programu Rolnośrodowiskowego na lata 2004-2006 dla obszaru Dorzecza Ochni w Powiecie Kutnowskim.

Program Ochrony Środowiska dla gminy Krośniewice jest zgodny z celami i priorytetami określonymi w:

Uchwale Nr 59/XI/03 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dn. 11 lipca 2003 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2003-2010, oraz „Programie uporządkowania ekologicznego obszaru ZGRK – Bzura –A”.

Przyjęto następujące cele i priorytety dla gminy Krośniewice :

1. Zachowanie i wzbogacenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy
2. Przywrócenie równowagi przyrodniczej na obszarach rolniczych
3. Ochrona powierzchni ziemi i rekultywacja terenów zdegradowanych
4. Poprawa bilansu hydrologicznego gminy
5. Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz zachowanie zasobów wód podziemnych
6. Poprawa jakości powietrza
7. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy i promocja walorów przyrodniczych
8. Poprawa klimatu akustycznego gminy
9. Minimalizacja zagrożeń ze strony promieniowania elektromagnetycznego
10. Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego gminy
11. Zmniejszenie obciążenia środowiska odpadami

Powyższe cele są akceptowane przez Radę Miejską i pochodzą z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kutnowskiego.

W myśl sformułowanych przez Ministerstwo Środowiska „Wytycznych sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym” (2002r.) przyjęte zadania podzielono na:

zadania własne gminy (W) (pod zadaniami własnymi należy rozumieć te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji gminy);

zadania koordynowane (K) (pod zadaniami koordynowanymi należy rozumieć pozostałe zadania związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla wojewódzkiego i centralnego, bądź instytucji działających na terenie gminy, ale podległych bezpośrednio organom wojewódzkim, bądź centralnym).

Autorzy opracowania ponadto wprowadzili tzw.

zadania wspierane (Ws) (pod zadaniem wspieranym należy rozumieć takie zadanie, którego realizacja leży poza obowiązkami gminy. Władze gminy przewidują wsparcie podmiotu realizującego zadanie, przy czym forma wsparcia może być organizacyjna i/lub finansowa).

Zadania wspierane mieszczą się w kategorii zadań koordynowanych wyróżnionych w wytycznych rządowych.

Tabela Nr 24 Cele, priorytety i zadania dla Gminy Krośniewice do roku 2007 i 2011

L.p.	Cel	Priorytet
------	-----	-----------

		Zadania	W / Ws / K	do 2007	do 2011
1	Zachowanie i wzbogacenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy				
	1.1	Zachowanie różnorodności biologicznej, w tym siedlisk naturalnych i półnaturalnych. odtworzenie korytarzy ekologicznych i lokalnych ostoj przyrodniczych.			
	1.1.1	Opracowanie i wdrażanie programu zagospodarowania obszarów przeznaczonych pod tereny zielone	W	+	+
	1.1.2	Wspieranie działań mających na celu odtwarzanie buforowych stref roślinnych wzdłuż cieków wodnych	Ws	+	+
	1.1.2	Wspieranie działań mających na celu restytucję siedlisk mokradłowych i renaturyzację dolin niewielkich cieków	Ws	+	+
	1.1.3	Zakładanie zadrzewień według wykonanych projektów	Ws	-	+
	1.1.4	Wykonanie uproszczonych planów urządzania lasu i inwentaryzacji stanu lasów prywatnych na terenie gminy	K	+	+
	1.1.5	Wspieranie inicjatyw na rzecz zwiększania udziału obszarów chronionych na terenie gminy	Ws	+	+
	1.2	Łączenie ochrony walorów przyrodniczych z ochroną walorów kulturowych			
	1.2.1	Opracowanie i wdrożenie programu zagospodarowania istniejącej zieleni miejskiej	W	+	+
	1.2.2	Wspieranie działań mających na celu odnowę zabytkowych założeń pałacowo-parkowych w gminie	Ws	+	+
	1.2.3.	Muzeum w Krośniewicach- budowa kanalizacji deszczowej wraz z podłączeniem do miejscowego kolektora kanalizacji deszczowej	W	+	
2	Przywrócenie równowagi przyrodniczej na obszarach rolniczych				
	2.1	Wdrażanie modelu rolnictwa zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju, w tym rolnictwa integrowanego i ekologicznego			
	2.1.1	Promowanie i dofinansowanie zadań mających na celu zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk półnaturalnych	Ws	+	+
	2.1.2	Promowanie i dofinansowanie zadań mających na celu przywracanie stref buforowych (ekotonów) na granicy terenów użytkowanych rolniczo	Ws	+	+
	2.1.3	Promowanie i dofinansowanie zadań mających na celu odtwarzanie korytarzy ekologicznych i lokalnych ostoj przyrodniczych na terenach użytkowanych rolniczo	Ws	+	+
	2.1.4	Wspieranie przedsięwzięć mających na celu tworzenie i rozwój gospodarstw ekologicznych	Ws	+	+
	2.1.5	Promowanie i dofinansowanie zadań mających na celu zwiększanie udziału trwałych użytków zielonych – w tym łąk, pastwisk i zadrzewień/zakrzewień śródpolnych	Ws	+	+
	2.1.6	Wapnowanie gleb,	Ws	+	+
	2.2	Przeciwdziałanie erozji gleb i stepowieniu terenu gminy, zwłaszcza w zlewni Bzury			
	2.2.1	Wspieranie zalesiania gruntów rolnych najniższych klas bonitacji wg zasady finansowania całego procesu zalesiania oraz wypłaty ekwiwalentu comiesięcznego	Ws	+	+

L.p.	Cel				
	Priorytet			W / Ws / K	do 2007
		Zadania			
3	Ochrona powierzchni ziemi i rekultywacja terenów zdegradowanych				
	3.1	Przeciwdziałanie erozji gleb i stepowieniu zlewni Bzury.			
	3.1.1.	Zalesianie gruntów rolnych najniższych klas bonitacji przy założeniu rozmiarów zalesienia około 100 ha rocznie, wg zasady finansowania całego procesu zalesiania oraz wypłaty ekwiwalentu comiesięcznego	Ws	+	+
	3.2	Całkowita ochrona złóż torfu w dolinach rzek i potoków			
	3.2.1	Eliminacja przypadków niekoncesjonowanej eksploatacji torfu na terenie gminy	K	+	-
	3.2.2	Niepodejmowanie koncesjonowanej eksploatacji torfu w dolinach rzek i potoków	K	+	+
	3.2.3	Ochrona złóż torfu przed pożarem	K	+	+
	3.3	Rekultywacja terenów zdegradowanych przez uprzednią działalność przemysłową oraz składowanie odpadów			
	3.3.1	Rekultywacja nieczynnej części składowiska odpadów komunalnych Franki	W	+	+
	3.4	Bieżąca rekultywacja terenów po eksploatacji surowców mineralnych			
	3.4.1	Rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych	Ws	+	+
	3.4.2	Rekultywacja terenów po dzikich składowiskach odpadów	Ws	+	+
	3.4.3	Wzmożenie działalności kontrolnej dla wyeliminowania niekoncesjonowanej eksploatacji kopalni	W	+	-
4	Poprawa bilansu hydrologicznego gminy				
	4.1	Wspieranie i promocja realizacji programów „Bzura”			
	4.1.1	Ochrona źródeł rzek i potoków, w tym Miłonki i jej dopływów	Ws	+	+
	4.1.2	Ochrona mokradeł w dolinach rzek i potoków, w tym Bzury	Ws	+	+
	4.2	Upowszechnianie działań mających na celu racjonalizację zużycia wody			
	4.2.1	Wdrażanie zamkniętych obiegów wody w zakładach przemysłowych (zwłaszcza przetwórstwie rolno-spożywczym)	K	+	+
	4.2.2	Wspieranie działań mających na celu zagospodarowanie wód opadowych w gospodarstwach domowych i zakładach przemysłowych	Ws	+	+
	4.3	Zwiększenie powierzchni wód stojących na terenie gminy			
	4.3.1	Wspieranie lokalnych inicjatyw na rzecz budowy/odbudowy niewielkich zbiorników i mokradeł o znaczeniu lokalnym	Ws	+	+
	4.3.2	Tworzenie oczek wodnych na terenach po wyrobiskach surowców mineralnych (w zakresie zgodnym z uwarunkowaniami terenowymi)	Ws	+	+
	4.4	Odbudowa hydrotechnicznej zabudowy rzek w zakresie zwiększania retencji korytowej i dolinowej oraz			
	4.4.1	Budowa zbiorników małej retencji w ramach programu wojewódzkiego "Bzura"	K	+	+

L.p.	Cel					
	Priorytet			W / Ws / K	do 2007	do 2011
			Zadania			
5	4.4.2		Usprawnienie istniejących obiektów melioracyjnych oraz renowacja urządzeń	K	+	+
	4.4.3		Pełne rozeznanie potrzeb i uzupełnienie dokumentacji w zakresie melioracji	Ws	+	+
5 Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz zachowanie zasobów wód podziemnych						
	5.1	Kanalizacja obszarów miejskich i zwartych obszarów wiejskich nadążająca za ich zwodociągowaniem				
	5.1.1		Opracowanie koncepcji uporządkowania gospodarki ściekowej w gminie		+	+
	5.1.2		Podłączenie do miejsko-gminnej oczyszczalni ścieków w Pawlikowicach wsi: Kajew, Pawlikowice	Ws	+	+
	5.1.3		Modernizacja istniejącej sieci wodociągowej wykonanej w przestarzałej technologii	W	+	+
	5.1.4		Wspieranie budowy małych grupowych oczyszczalni ścieków oraz oczyszczalni przydomowych dla zabudowy rozproszonej	Ws	+	+
	5.1.5		Kontynuacja budowy kolektorów i kanałów sanitarnych na obszarach zabudowy jednorodzinnej w mieście Krośniewice	Ws	+	+
	5.2	Ograniczanie powierzchniowego dopływu zanieczyszczeń do rzek, potoków i rowów melioracyjnych				
	5.3.1		Propagowanie zasad nawożenia gruntów w zgodzie z kodeksem dobrych praktyk rolniczych	Ws	+	+
	5.3.2		Podjęcie wspólnego programu działań z powiatami: zgierskim, łęczyckim, łódzkim grodzkim i sochaczewskim dla ochrony wód zlewni Bzury przed zanieczyszczeniami obszarowymi	K	+	-
	5.3	Ograniczenie zagrożeń związanych z liniowymi źródłami zanieczyszczeń (główne drogi)				
	5.3.1		Modernizacja dróg gminnych i powiatowych w zakresie odwodnienia oraz ewentualnej instalacji urządzeń retencjonujących i podczyszczających wody opadowe	W	+	+
	5.3.2		Modernizacja dróg wojewódzkich i krajowych w zakresie odwodnienia oraz instalacji urządzeń retencjonujących i podczyszczających wody opadowe	K	+	+
	5.4	Wyeliminowanie zagrożeń dla wód podziemnych i powierzchniowych ze strony odpadów				
			realizacja zadań w zakresie celu 11	-	-	-
	5.5	Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami wód podziemnych				
	5.5.1		Stopniowa eliminacja nieszczelnych zbiorników do gromadzenia nieczystości (szamb) w miarę rozwoju sieci kanalizacyjnych	K	+	+
	5.5.2		Działania kontrolne na rzecz eliminacji użytkowania dołów chłonnych i byłych studni kopanych jako szamba	K	+	+
6	Poprawa jakości powietrza					
	6.1	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza ze źródeł stacjonarnych na terenie gminy				
	6.1.1		Modernizacja istniejących kotłowni węglowych	Ws	+	+

L.p.	Cel					
		Priorytet	Zadania	W / Ws / K	do 2007	do 2011
			z wymianą urządzeń na paliwo ekologiczne			
		6.1.2	Wdrażanie nowoczesnych systemów grzewczych	K	+	+
		6.1.3	Sukcesywna likwidacja starych kotłowni, budowa nowych odcinków sieci ciepłowniczej w celu objęcia nowych rejonów miasta	K	+	+
		6.1.4	Kontynuacja budowy nowych źródeł ciepła dla zabudowy poza zasięgiem miejskiej sieci ciepłej w Krośniewicach	K	+	+
		6.2	Spełnienie wymogów monitoringu powietrza			
		6.2.1	Rozszerzenie monitoringu powietrza (zwiększenie liczby stanowisk pomiarowych SO ₂ , NO _x , pyłu zawieszonego, ozonu)	K	+	-
		6.3	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i zużycia energii przez obiekty podlegające administracji gminnej			
		6.3.1	Termomodernizacja obiektów podlegających administracji gminnej	W	+	-
		6.4	Wspieranie lokalnych inicjatyw na rzecz wykorzystania odnawialnych źródeł energii (biomasa, energia geotermalna, energia słoneczna, biopaliwa)			
		6.4.1	Kompleksowe rozpoznanie możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gminie	Ws	+	-
		6.4.2	Dofinansowanie budowy lokalnych ciepłowni na biomasę i innych systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii	Ws	+	+
		6.4.3	Budowa kolektorów słonecznych do ogrzewania i C.W.U.	Ws	+	+
		6.5	Gazyfikacja			
		6.5.1	Zastosowanie gazu jako paliwa w modernizowanych kotłowniach	Ws	-	-
		6.5.2	Budowa sieci wysokiego ciśnienia i stacji redukcyjnych Witonia-Krośniewice	W	+	+
		6.6	Rozwój sieci tras rowerowych, w tym o zasięgu ponadgminnym - jako alternatywy dla ruchu samochodowego w lokalnej turystyce			
		6.6.1	Wspieranie prac projektowych i realizacyjnych	Ws	+	+
		6.7	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza z dróg gminnych			
		6.7.1	Prace remontowe i modernizacyjne dróg na terenie gminy sprzyjające poprawie płynności ruchu	W	+	+
7	Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy i promocja walorów przyrodniczych					
		7.1	Rozwój form edukacji ekologicznej dla wszystkich grup wiekowych i różnych grup zawodowych			
		7.1.1	Udział w upowszechnianiu informacji o zasadach rolnictwa ekologicznego i rolnictwa integrowanego	Ws	+	+
		7.1.2	Udział w upowszechnianiu zasad zawartych w Kodeksie Dobrych Praktyk Rolniczych	Ws	+	+
		7.1.3	Udział w upowszechnianiu informacji o możliwościach wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy	Ws	+	+
		7.1.4	Udział w upowszechnianiu informacji na temat zasad i możliwości termorenowacji budynków	Ws	+	+

L.p.	Cel					
	Priorytet			W / Ws / K	do 2007	do 2011
			Zadania			
		7.1.5	Udział w upowszechnianiu informacji na temat możliwości oszczędzania wody i wykorzystania wód opadowych w przedsiębiorstwach oraz w gospodarstwach domowych	Ws	+	+
		7.1.6	Edukacja na rzecz poszanowania zasobów dzikiej przyrody i zieleni urządzonej	W	+	+
		7.2	Dostosowanie treści programów szkolnych (edukacja ekologiczna, edukacja regionalna, wiedza o społeczeństwie) do uwarunkowań przyrodniczych i społecznych gminy			
		7.2.1	Edukacja na rzecz poszanowania zasobów dzikiej przyrody i zieleni urządzonej	W	+	+
		7.3	Realizacja wyznaczonych ścieżek turystyczno-edukacyjnych o zasięgu ponadgminnym			
		7.3.1	Wspieranie inicjatyw na rzecz projektowania i wytyczania ścieżek przyrodniczych	Ws	+	+
8	Poprawa klimatu akustycznego gminy					
		8.1	Wprowadzanie technicznych i organizacyjnych rozwiązań minimalizujących emisję hałasu w istniejącej sieci dróg, w tym powiatowych			
		8.2.1	Modernizacja drogi wojewódzkiej Gostynin-Krośniewice	W	+	+
		8.2.2	Wprowadzanie rozwiązań technicznych ograniczających uciążliwość akustyczną istniejących dróg ekspresowych, ruchu przyspieszonego i węzłów komunikacyjnych	K	+	+
		8.2.3	Wprowadzenie obowiązku badań kontrolnych poziomu hałasu i eliminacja z ruchu pojazdów zbyt hałaśliwych	K	+	+
		8.2.4	Budowa obwodnic miejskich w ciągu dróg krajowych nr 1 i nr 2	K	+	+
		8.2.5	Budowa dróg dojazdowych wzdłuż dróg krajowych we wsiach: Pomarzany, Skłóty, Bardzinek, Kajew, Zalesie i Miłosna	K	+	+
9	Minimalizacja zagrożeń ze strony promieniowania elektromagnetycznego					
		9.1	Określenie poziomów zagrożenia ze strony istniejących obiektów emitujących pola elektromagnetyczne			
		9.1.1	Diagnoza zagrożeń wynikających z przebiegu linii wysokiego napięcia (220 kV i 110 kV), stacji bazowych telefonii komórkowej	K	+	-
		9.2	Ograniczanie skali zagrożeń i uciążliwości ze strony pól elektromagnetycznych			
		9.2.1	Sformułowanie wskazań do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (w związku z zagrożeniami dla ludzi)	K	+	+
		9.2.2	Przestrzeganie zasad analizy wpływu na środowisko nowych obiektów emitujących pola elektromagnetyczne oraz zobowiązanie inwestorów do pomiarów rzeczywistego rozkładu promieniowania niejonizującego	K	+	+
10	Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego gminy					
		10.1	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania zachowań w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska			
		10.1.1	Prowadzenie ustawicznej akcji edukacyjnej z wykorzystaniem lokalnych środków masowego	W	+	+

L.p.	Cel				
	Priorytet				
		Zadania	W / Ws / K	do 2007	do 2011
		przekazu oraz Internetu			
	10.2	Budowa systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach ekologicznych, z wykorzystaniem Internetu			
	10.2.1	Stworzenie systemu wczesnego ostrzegania o NZS z wykorzystaniem stron internetowych Starostwa	K	+	-
11	Zmniejszenie obciążenia środowiska odpadami				
	11.1	Systemowe rozwiązania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i biodegradowalnymi			
	11.1.1	Wspieranie finansowe i organizacyjne lokalnych i indywidualnych kompostowni wykorzystujących odpady biodegradowalne z gospodarstw domowych i gospodarstw rolnych	Ws	+	+
	11.1.2	Zwiększenie pojemników na odpady	Ws	+	+
	11.1.7	Edukacja na rzecz ograniczania ilości wytwarzanych odpadów oraz ich segregacji „u źródła”	W	+	+
	11.1.8	Sukcesywne wdrażanie gospodarki małodopadowej	W	+	+
	11.2	Systemowe rozwiązania w zakresie gospodarki odpadami wielkogabarytowymi			
	11.2.1	Organizacja systemu odbioru odpadów wielkogabarytowych na terenie gminy	K	+	+
	11.2.2	Utworzenie jednego punktu gromadzenia odpadów wielkogabarytowych na terenie gminy	Ws	+	-
	11.2.3	Utworzenie punktów gromadzenia odpadów wielkogabarytowych na terenie gminy	Ws	-	+
	11.3	Systemowe rozwiązania w zakresie gospodarki wrakami samochodowymi			
	11.3.1	Udział w tworzeniu sieci punktów odbioru, demontażu i recyklingu wraków samochodowych	K	+	+
	11.4	Zmniejszenie obciążenia środowiska odpadami przemysłowymi			
	11.4.1	Udział w upowszechnianiu informacji o możliwościach i zasadach wykorzystywania odpadów z energetyki do budowy dróg i rekultywacji terenu	Ws	+	+
	11.4.2	Udział w tworzeniu wojewódzkiego systemu informacji o odpadach przemysłowych i możliwościach ich odzysku	Ws	+	+
	11.4.3	Udział w upowszechnianiu informacji i działaniach edukacyjnych dla małych i średnich firm branży chemicznej na temat zasad gospodarki odpadami w tych firmach	W	+	+
	11.5	Systemowe rozwiązania w zakresie gospodarki odpadami budowlanymi			
	11.5.1	Udział w budowie systemu odbioru i przetwarzania odpadów z rozbiórki obiektów budowlanych jako część programu powiatowego	K	+	+
	11.6	Wprowadzenie systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki osadami ściekowymi			
	11.6.1	Udział w tworzeniu wojewódzkiego systemu informacji o komunalnych osadach ściekowych	W	+	-

L.p.	Cel				
	Priorytet				
		Zadania	W / Ws / K	do 2007	do 2011
		i ich wykorzystaniu			
	11.7	Systemowe rozwiązania w gospodarce odpadami niebezpiecznymi			
	11.7.1	Uściślenie kontroli nad utylizacją odpadów z przemysłu rolno-spożywczego, w tym produkcji zwierzęcej	K	+	+
	11.7.2	Minimalizacja ilości powstających odpadów medycznych, wymagających szczególnych metod unieszkodliwiania na drodze termicznej	K	+	+
	11.7.3	Objęcie wszystkich prywatnych lecznic i gabinetów lekarskich systemem odbioru i unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych	K	+	+
	11.7.4	Utylizacja odczynników chemicznych w instytucjach nie podlegających starostwu	K	+	+
	11.7.5	Utylizacja odczynników chemicznych w placówkach podlegających gminie (oświata, służba zdrowia)	W	+	+
	11.7.6	Tworzenie punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych (GPZON) w gminie	Ws	+	+
	11.7.7	Wspomaganie akcji edukacyjnych poświęconych prawidłowemu postępowaniu z odpadami niebezpiecznymi powstającymi w sektorze komunalnym	Ws	+	+
	11.8	Pełne wyeliminowanie PCB oraz wdrożenie programu eliminacji azbestu			
	11.8.1	Inwentaryzacja odpadów azbestowych i zawierających azbest w gminie (do 2006 roku)	Ws	+	-
	11.8.2	Realizowanie powiatowego programu likwidacji azbestu (do 2006 roku)	W	+	-
	11.8.3	Utworzenie kwater do składowania odpadów azbestowych w gminie (do 2006 roku) poprzedzone wpisami do planów zagospodarowania przestrzennego	K	+	-
	11.8.4	Udział w wojewódzkim programie likwidacji azbestu oraz koordynacja programów gminnych w tym zakresie	Ws	+	+
	11.8.5	Inwentaryzacja odpadów PCB w gminie	Ws	+	--
	11.8.6	Opracowanie harmonogramu likwidacji odpadów PCB jako część programu wojewódzkiego (do roku 2006)	W	+	-
	11.8.7	Likwidacja PCB jako część programu wojewódzkiego (do roku 2010)	Ws	+	+
	11.9	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów			
	11.10.1	Wspieranie w zakresie bieżącej likwidacji dzikich składowisk	Ws	+	+

1. HARMONOGRAM URUCHAMIANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH DLA ZADAŃ WŁASNYCH GMINY

Nakłady na ochronę środowiska w gminie Krośniewice muszą być zgodne z założeniami programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kutnowskiego oraz wskaźnikami określonymi w , Programie uporządkowania ekologicznego obszaru Związku Gmin regionu Kutnowskiego BZURA „A”. Jednym z najważniejszych kierunków zmian jest zrealizowanie w Gminach ustaleń akcesyjnych z Unią Europejską, w obszarze 22 „Środowisko” w dziedzinie odprowadzania i oczyszczania ścieków, energetyki oraz utylizacji odpadów stałych (śmieci)

Wszystkie Gminy tego regionu są objęte okresem przejściowym na osiągnięcie wymaganych odpowiednimi dyrektywami poziomów:

- w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków do 31 grudnia 2015 r – 100% ścieków
- w zakresie wprowadzania odnawialnych źródeł energii (OZE) do 31 grudnia 2015 r – 7,5%
- w zakresie odzysku recyklingu odpadów opakowaniowych do 2015 r. – 50 %

Szczegółnej troski wymagają również zagadnienia małej retencji i ochrony przed podwoziami.

Ze względów społecznych należy zwrócić większą uwagę na sprawy turystyki i agroturystyki, oraz na program rolno – środowiskowy.

Tabela Nr 25 Harmonogram uruchamiania środków finansowych dla krótkoterminowych i długoterminowych zadań własnych

Nr	Zadanie	Szacunkowa wielkość nakładów niezbędnych do realizacji zadania /w tys. zł/	
		Krótkoterminowe do 2007	Długoterminowe 2007- 2015
1. Zachowanie i wzbogacenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy			1000
1.	Zachowanie bioróżnorodności, wspieranie działań mających na celu odtwarzanie buforowych stref roślinnych, zakładanie zadrzewień		/do 2012 r./
2.	Opracowanie i wdrożenie działań mających na celu ochronę i odnowę walorów przyrodniczych i kulturowych na terenie gminy		
2. Przywrócenie równowagi przyrodniczej na obszarach rolniczych			800
1.	Wdrażanie proekologicznego rolnictwa zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju, w tym rolnictwa integrowanego i ekologicznego. Tworzenie i rozwój gospodarstw ekologicznych		/do 2012 r./
2.	Promowanie zadań w celu zwiększenia udziału trwałych użytków zielonych. Wapnowanie gleb.		
3. Ochrona powierzchni ziemi i rekultywacja terenów zdegradowanych			b.d.
1.	Rekultywacja terenów po dzikich składowiskach odpadów i wyrobiskach poeksploatacyjnych		
2.	Rekultywacja nieczynnej części składowiska opadów komunalnych Franki		
4. Poprawa bilansu hydrologicznego gminy			990
1.	Ochrona dopływu rzeki Ochnia - Miłonka.		
2.	Wdrażanie zamkniętych obiegów wody w zakładach przemysłowych (zwłaszcza przetwórstwie rolno-spożywczym)		

3.	Usprawnienie istniejących obiektów melioracyjnych oraz renowacja urządzeń		
4.	Budowa i modernizacja istniejących zbiorników małej retencji		
5. Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz zachowanie zasobów wód podziemnych			17.542 w tym
1.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni zbiorczej		880
2.	Rozbudowa kanalizacji zbiorczej, w tym podłączenie do miejsko-gminnej oczyszczalni ścieków w Pawlikowicach wsi: Kajew, Pawlikowice		12000
3.	Wspieranie budowy kolektorów i kanałów sanitarnych na obszarach zabudowy jednorodzinnej w mieście Krośniewice.		
4.	Budowa małych grupowych oczyszczalni ścieków oraz oczyszczalni przydomowych na terenach nie przewidzianych do kanalizacji		4.662
7.	Podjęcie wspólnego programu działań z powiatami: zgierskim, łęczyckim, łódzkim grodzkim i sochaczewskim dla ochrony wód zlewni Bzury przed zanieczyszczeniami obszarowymi		b.d
8.	Modernizacja dróg: krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych w zakresie odwodnienia oraz ewentualnej instalacji urządzeń retencjonujących i podczyszczających wody opadowe		
6. Poprawa jakości powietrza			10,930 w tym:
1.	Sukcesywna likwidacja starych kotłowni i wdrażanie nowoczesnych systemów grzewczych na paliwo ekologiczne	b.d.	
2.	Kontynuacja budowy nowych źródeł ciepła dla zabudowy poza zasięgiem miejskiej sieci ciepłej w Krośniewicach	b.d.	
3.	Budowa sieci wysokiego ciśnienia i stacji redukcyjnych Witonia-Krośniewice	b.d.	
4.	Kompleksowe rozpoznanie możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gminie.	6,8	
5.	Budowa kolektorów słonecznych		51,6 do 2010 r.
7. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy i promocja walorów przyrodniczych			
1.	Edukacja na rzecz poszanowania zasobów dzikiej przyrody i zieleni urządzonej	0,4/rok	
2.	Wspieranie inicjatyw na rzecz projektowania i wytyczania ścieżek przyrodniczych i rowerowych	7	7
8. Poprawa klimatu akustycznego gminy			
1.	Modernizacja drogi wojewódzkiej Gostynin-Krośniewice	b.d.	
2.	Wprowadzenie obowiązku badań kontrolnych poziomu hałasu i eliminacja z ruchu pojazdów zbyt hałaśliwych	b.d.	
3.	Budowa obwodnic miejskich w ciągu dróg krajowych nr 1 i nr 2	b.d.	
4.	Budowa dróg dojazdowych wzdłuż dróg krajowych we wsiach: Pomarzany, Skłóty, Bardzinek, Kajew, Zalesie i Miłosna	b.d.	
9. Minimalizacja zagrożeń ze strony promieniowania elektromagnetycznego			b.d.
1.	Określenie poziomów zagrożenia ze strony istniejących obiektów emitujących pola elektromagnetyczne		

10. Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego gminy, w tym edukacja społeczeństwa i monitoring stanu środowiska		2,5	
11. Zmniejszenie obciążenia środowiska odpadami			2.100 w tym:
1.	Sukcesywne wdrażanie gospodarki małodopadowej	b.d.	b.d.
2.	Zwiększenie ilości pojemników do selektywnej zbiórki	b.d.	
2.	Edukacja na rzecz ograniczania ilości wytwarzanych odpadów oraz ich segregacji „u źródła”	0,7/rok	
3.	Utworzenie programu zachęt dla podmiotów gospodarczych w zakresie usuwania i wywozu odpadów stałych z terenu gminy	b.d.	
4.	Udział w upowszechnianiu informacji o możliwościach i zasadach gospodarczego wykorzystywania odpadów z rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego. Propagowanie indywidualnego kompostowania odpadów organicznych.	0,4/rok	
5.	Utworzenie punktów zbiórki odpadów wielkogabarytowych, niebezpiecznych, budowlanych na terenie gminy	b.d.	
6.	Udział w tworzeniu sieci punktów odbioru, demontażu i recyklingu wraków samochodowych	b.d.	
7.	Działania informacyjne i edukacyjne dla małych i średnich firm branży chemicznej na temat zasad gospodarki odpadami w tych firmach	0,2/rok	
8.	Utylizacja odczynników chemicznych w placówkach podlegających gminie (oświata, służba zdrowia)	1	
9.	Realizowanie powiatowego programu likwidacji azbestu (do 2006 roku)	1	
10.	Opracowanie harmonogramu likwidacji odpadów PCB jako część programu wojewódzkiego (do roku 2006)	0,5	
11.	Likwidacja dzikich składowisk		b.d.

Dane podano wskaźnikowo zgodnie z Programami Ochrony Środowiska dla powiatu kutnowskiego i Programu Bzura”A”. Każde z tych zadań powinno zostać uwzględnione w planowanym programie inwestycyjnym gminy.

IX. MONITORING REALIZACJI CELÓW ŚRODOWISKOWYCH GMINY - KRYTERIA, ZASADY ORGANIZACYJNE, LIMITY I WSKAŹNIKI

Proces zarządzania środowiskiem spoczywa na władzach lokalnych reprezentowanych przez Burmistrza. Funkcje kontrolne powinna sprawować Rada Miejska, natomiast nadzór wykonawczy wraz z wdrażaniem zadań należy do osoby piastującej Stanowisko ds. Ochrony Środowiska i Robót Publicznych. Mając na uwadze spójność koordynacji działań pomiędzy poszczególnymi szczeblami władz gminnych, samorządowych i rządowych a także współpracę z pozostałymi partnerami, zarządzanie środowiskiem gminy Krośniewice przy pomocy Programu Ochrony Środowiska wymagać będzie ustalenia roli i zakresu działania poszczególnych podmiotów zaangażowanych w jego realizację, struktury organizacji Programu oraz systemu monitoringu.

Partnerzy – podmioty realizujące Program nie stanowią grupy jednorodnej. Główną grupę stanowią struktury administracyjne władz samorządowych obszaru. Pełnią one w odniesieniu do Programu kilka funkcji. Jedną z ważniejszych jest **funkcja regulacyjna**, na którą składają się akty prawa lokalnego – uchwały oraz decyzje administracyjne związane odpowiednio z określonymi obszarami zagadnień środowiskowych. Władze pełnią również **funkcje wykonawcze** (zadania wynikające z ustaw) i kontrolne. Pożądane jest, aby władze gminy pełniły również **funkcje wspierające** dla podmiotów zaangażowanych w jej rozwój oraz **funkcje kreujące** działania ukierunkowane na poprawę środowiska.

Partnerzy – podmioty realizujące Program nie stanowią grupy jednorodnej.

Partnerzy wykonujący zadania Programu, to:

- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi
- Bank Ochrony Środowiska we Włocławku
- Telekomunikacja Polska S.A. w Płocku
- Małe i średnie przedsiębiorstwa funkcjonujące na obszarze gminy
- Amerykańska Agencja Rozwoju Międzynarodowego (USAID)
- Mazowiecki Okręgowy Zakład Gazownictwa w Warszawie
- Niepubliczny ZOZ w Krośniewicach
- Zespół Opieki Zdrowotnej w Kutnie
- Wojewódzka Dyrekcja Dróg Miejskich w Płocku
- Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Warszawie
- Komisariat Policji w Krośniewicach
- Wydział Rozwoju Gospodarczego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośniewicach
- Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej w Płocku

oraz społeczność lokalna będąca zarazem beneficjentem jego rezultatów.

Skuteczność realizacji programu uzależniona jest od możliwości nawiązania efektywnej współpracy pomiędzy służbami komunalnymi, jednostkami administracji rządowej, przedsiębiorstwami, organizacjami społecznymi oraz osobami fizycznymi. Potrzeba nawiązania współpracy wynika z faktu, że gminne władze mogą mieć tylko częściowy wpływ na całokształt zjawisk i procesów związanych z życiem wspólnoty samorządowej. Wiele aspektów funkcjonowania gminy pozostaje w gestii licznych instytucji państwowych i prywatnych, które podejmują swoje decyzje autonomiczne – niezależnie od zamierzeń władz gminy.

Nawiązanie takiej współpracy stało się koniecznością jednak nie tylko ze względu na potrzebę uzgadniania kluczowych decyzji pomiędzy różnymi administratorami (gestorami) gminnych systemów, ale przede wszystkim ze względu na potrzebę **połączenia wspólnych wysiłków** w celu osiągnięcia ważnych strategicznie celów dla wszechstronnego rozwoju indywidualnego i społecznego wszystkich mieszkańców, a w konsekwencji – realizację wizji harmonijnego rozwoju gminy.

Zarządzanie środowiskiem realizowane zgodnie z zasadami Zrównoważonego Rozwoju posługuje się określonymi instrumentami o charakterze prawnym, finansowym i społecznym. Instrumenty te mają charakter uniwersalny a ich zastosowanie ma miejsce na poszczególnych szczeblach administracyjnych.

Do podstawowych instrumentów prawnych odnoszących się do zagadnień ochrony środowiska należą: standardy i normy środowiskowe, pozwolenia i odpowiedzialność administracyjna, karna i cywilna. Głównymi instrumentami finansowymi są opłaty ekologiczne, kary, fundusze celowe, ulgi podatkowe. Wśród instrumentów o charakterze społecznym wyróżniamy dostęp do informacji, komunikację społeczną, edukację i promocję ekologiczną.

1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA ZARZĄDZANIA PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA

Nadzór nad realizacją programu w praktyce oznacza określenie zasad zarządzania nim wraz z ustaleniem mechanizmu monitorowania jego realizacji. Program Ochrony Środowiska gminy jest dokumentem o charakterze strategicznym. Stanowi instrument realizacji prawa miejscowego pozostając w ścisłym związku z planami zagospodarowania przestrzennego gminy, decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania oraz decyzjami związanymi z realizacją przedsięwzięć w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, gospodarki odpadami, rozwojem terenów zielonych i innych.

Władzę wykonawczą nad realizacją programu sprawuje Burmistrz. Rada Miejska spełnia funkcje kontrolno-monitorujące. Natomiast beneficjentami programu są wszyscy mieszkańcy gminy.

Jednym z niezbędnych elementów umożliwiających efektywne zarządzanie Programem jest system monitorowania Programu.

1.1 MONITORING

Program Ochrony Środowiska jest narzędziem wdrażania polityki ochrony środowiska w gminie. Oznacza to konieczność monitorowania zmian zachodzących w gminie poprzez regularne ocenianie stopnia jego realizacji w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań, przyjętych celów, a także ustalania rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem. Nadzór ogólny nad realizacją programu leży w kompetencji Burmistrza, Rada Miejska jest organem monitorującym, natomiast nadzór bezpośredni sprawuje odpowiednia komórka zajmująca się ochroną środowiska w gminie.

Ostatnim elementem tej analizy jest ustalenie przyczyn ujawnionych rozbieżności. Cykliczność oceny zakłada okres dwóch lat. Niezależnie od tego, monitorowanie Programu odbywać się będzie poprzez roczną ocenę wykonania założonego na wskazane działania budżetu. Należy przyjąć, że aktualizacja Programu Ochrony Środowiska odbywać się będzie co cztery lata.

Dla prawidłowej oceny realizacji Programu należy przyjąć uporządkowany system efektów.

Efekty te dzielą się na trzy zasadnicze grupy:

- efekty ekonomiczne,
- ekologiczne,
- społeczne (świadomości społecznej).

Efekty ekonomiczne związane są z procesem finansowania inwestycji ochrony środowiska przy założeniu, że punktem odniesienia są określone efekty ekologiczne. Należą do nich łączny i jednostkowy koszt uzyskania efektu ekologicznego oraz koszty uzyskania efektu w okresie eksploatacji, a także trwałość efektu w określonym czasie.

W grupie mierników ekologicznych znajdują się mierniki określające stan środowiska, stopień zmian w nim zachodzących oraz mierniki określające skutki zdrowotne dla populacji.

Efektami będą:

- jakość wód powierzchniowych i podziemnych, [% zanieczyszczenia]
- długość sieci kanalizacyjnej, [km]
- ilość odpadów komunalnych na 1 mieszkańca na rok, [kg/rok]
- wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych, [mg/m³]
- wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych, [mg/m³]
- wielkość lesistości powierzchni lasów na 1 mieszkańca, [ha/mieszkańca]
- powierzchnia terenów objętych ochroną prawną, [ha]
- powierzchnia terenów zdegradowanych, [ha]
- nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska [zł].

Efekty społeczne to:

- udział społeczeństwa w działaniach związanych z ochroną środowiska,
- stopień uspołecznienia procesów decyzyjnych (ilość i rodzaje interwencji społecznej),
- ilość i zróżnicowanie sposobów informacji i edukacji środowiskowej (akcje, kampanie, udział mediów lokalnych, zaangażowanie różnych grup/społeczności),
- ilość działań prawnych (procesów) odszkodowawczych związanych ze zniszczeniami środowiska.

Decyzja o przyjęciu liczby i rodzajach wskaźników jest decyzją ustalającą określony system oceny przyjętej polityki ochrony środowiska w gminie. Oprócz ich doboru konieczne jest ustalenie sposobu ich agregacji, a następnie interpretacji.

X. OSZACOWANIE MOŻLIWOŚCI I ZAGROŻEŃ FINANSOWANIA PROGRAMU

Ocena sprawności funkcjonowania budżetu gminy (rzeczywistych kosztów świadczenia bieżących usług komunalnych) oraz prognozowanie dochodów i wydatków budżetowych jest jednym z podstawowych elementów racjonalnego zarządzania finansami gminy. Celem prowadzonych analiz finansowych powinno być tworzenie podstaw do:

- opracowywania wieloletnich planów budżetowych,
- opracowania wieloletnich programów inwestycyjnych,
- określania źródeł i zasad finansowania jednostkowych projektów inwestycyjnych,
- określania zasad długoterminowego finansowania działalności komunalnej,
- tworzenia instrumentów zarządzania długiem.

Prowadzenie bieżących analiz finansowych znacznie zwiększa szansę gminy w ubieganiu się o pozabudżetowe źródła finansowania gminnych projektów inwestycyjnych. Umiejętne korzystanie z kredytów bankowych oraz innych pozabudżetowych źródeł finansowania może znacznie zwiększyć możliwości finansowania gminnych przedsięwzięć inwestycyjnych, a ponadto pozwala na budowanie tzw. "historii kredytowej", czyli umacnianie wiarygodności gminy wobec potencjalnych kredytodawców.

1. ŹRÓDŁA I SPOSOBY FINANSOWANIA

Analiza ekonomiczno – finansowa budżetu gminy jest nieodłączną częścią Programu Ochrony Środowiska, gdyż możliwości finansowania zadań infrastrukturalnych z budżetów gmin są ograniczone, a zadania inwestycyjne, które stoją przed samorządami są bardzo duże. Stan środowiska przyrodniczego w Polsce ulega jednak stopniowej poprawie dzięki wzrostowi nakładów inwestycyjnych na jego ochronę. Przeznaczenie środków w budżecie na daną inwestycję jest bardzo ważnym elementem planowania, gdyż samorząd finansuje różne sfery życia społeczności lokalnej. Mając świadomość znaczenia planowanych inwestycji dla poprawy stanu środowiska naturalnego stwierdza się, że wielkość projektowanych zamierzeń daleko wykracza poza możliwości finansowe, stąd też realizacja wnioskowanych zadań jest możliwa wyłącznie przy wspomaganii ich wykonywania ze źródeł zewnętrznych.

Źródła finansowania inwestycji komunalnych:

- Środki własne Inwestora (Gminy).
- Środki krajowe pomocowe.
- Fundusze Unii Europejskiej.
- Środki komercyjne.

Przyjęte kryteria oceny i wyboru źródeł finansowania:

- Minimalne wymagania dotyczące udziału środków własnych w finansowaniu inwestycji.
- Minimalna wysokość zwrotu nakładów – maksymalny udział dotacji

Założenia :

- ◆ Środki własne budżetu Gminy na poziomie 5 mln zł / rok, są niewystarczające na realizację przedsięwzięcia z kapitału własnego.
- ◆ Środki własne budżetu Gminy mogą być brane pod uwagę tylko w przypadku mniejszościowego udziału środków własnych w montażu finansowym. Fundusze Strukturalne UE – Budowa i modernizacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków

Tabela Nr 26 Wybór programu finansowania inwestycji związanych z ochroną środowiska

Rodzaj Programu	Priorytet	Działanie	Projekty inwestycyjne	kryteria wielkościowe kwalifikowalności	Beneficjenci	Poziom dofinansowania z UE	Kryteria formalne	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ZPORR 2004-2006	Priorytet 1 Rozbudowa i modernizacja infrastruktury dla wspomagania konkurencyjności regionów	Działanie 1.2 Instaструктура ochrony środowiska	- budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych - budowa i modernizacja o.ś.	- wartość Projektu co najmniej 2 mln euro - preferencje dla Projektów realizowanych przez więcej niż jedną jednostkę Samorządową	- jednostki samorządu terytorialnego - związki porozumienia i stowarzyszenia j.s.t. - inne jednostki publiczne	- 75 % kosztu kwalifikowanego - 50% kosztu kwalifikowanego w przypadku generowania zysku	- wymagana kompletna dokumentacja techniczna - wymagane pozwolenia administracyjne i uzgodnienia - potwierdzenie źródeł współfinansowania - umowa partnerstwa (ewentualnie)	Wnioski aplikacyjne EFRR składane do Urzędu Marszałkowskiego
ZPORR 2004-2006	Priorytet 3 Rozwój lokalny	Działanie 3.1 Infrastrukturа lokalna	- sieci kanalizacyjne, w tym podłączenie do sieci indywidualnych użytkowników - oczyszczalnie ścieków - inne urządzenia do oczyszczania, gromadzenia, odprowadzania i przesyłania ścieków	- inwestycje na obszarach wiejskich i w miastach do 25 tys. mieszkańców wybierane zgodnie z Programami Rozwoju Lokalnego - preferencje: brak, lub niewystarczająca efektywność systemów unieszkodliwiana ścieków	- jednostki samorządu terytorialnego, lub działające w ich imieniu jednostki organizacyjne - związki porozumienia i stowarzyszenia j.s.t. - inne jednostki publiczne zgłaszające swoje projekty za pośrednictwem j.s.t.	- 75% z zasobów ERDF oraz dodatkowo 10% z zasobów budżetu państwa na projekty realizowane w gminach o najniższych dochodach własnych	- wymagana kompletna dokumentacja techniczna - wymagane pozwolenia administracyjne i uzgodnienia - potwierdzenie źródeł współfinansowania - umowa partnerstwa (ewentualnie)	Wnioski aplikacyjne EFRR składane do Urzędu Marszałkowskiego
SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006	Priorytet 2 Poprawa standardu życia na obszarach wiejskich	Działanie 2.3 Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem	- budowa lub modernizacja urządzeń do gromadzenia, odprowadzania, i oczyszczania ścieków dla indywidualnych użytkowników lub grup użytkowników	- inwestycje zlokalizowane w gminach wiejskich lub miejsko – wiejskich poza miejscowościami liczącymi więcej niż 5 tys. mieszkańców	- osoby fizyczne, które zamieszkują bądź prowadzą działalność gospodarczą lub rolniczą na terenach wiejskich - osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą lub rolniczą na rzecz rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich	- max. 50% kosztów kwalifikowanych	- wymagana dokumentacja i pozwolenia konieczne dla realizacji przedsięwzięcia	Wnioski aplikacyjne o granty inwestycyjne składane do ARiMR

2. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA ZADAŃ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Dla gminy dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki o oprocentowaniu preferencyjnym udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin i powiatów,
- dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych.

Dofinansowanie ze środków WFOŚ i GW.

Pożyczka :

- * Forma dofinansowania - pożyczka – uzupełnienie środków własnych
- * Oprocentowanie - stałe w wys. 3 % rocznie
- * Wysokość pożyczki - do 15 mln zł za jedno zadanie
 - do 80 % wartości zadania
- * Okres karencji - do 6 miesięcy
- * Okres spłaty - 3 lata, max 5 lat

pożyczka udzielona przez WFOŚ i GW może być umorzona, pod warunkiem terminowego wywiązania się Pożyczkobiorcy z zobowiązań, osiągnięcia zaplanowanych efektów ekologicznych i rzeczowych, przy spłacie pożyczki w wys. min. 60 %.

Udział pożyczki WFOŚ i GW - 80 %

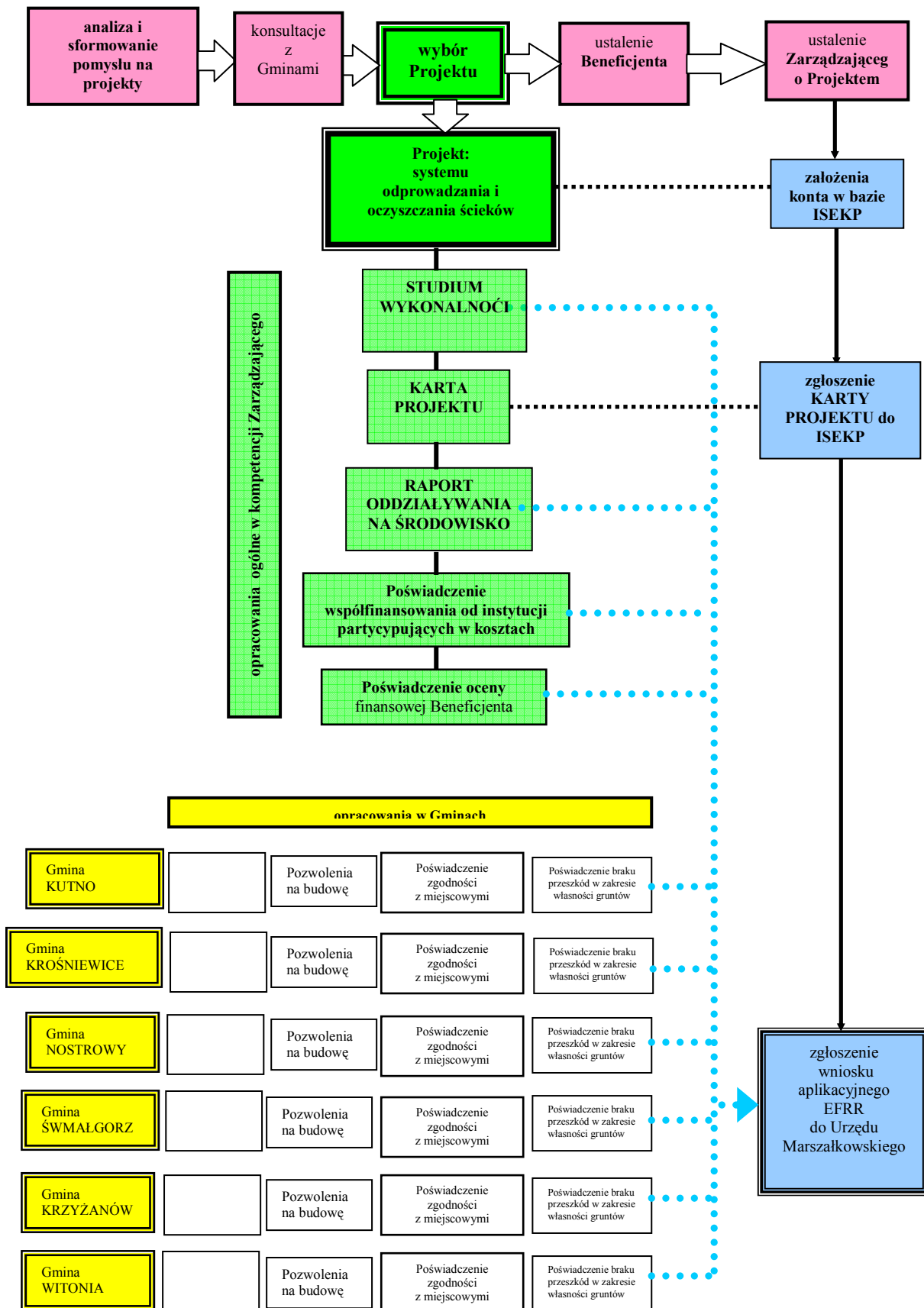
- Udział środków własnych Gminy - 20 %
 - w tym udział użytkownika - 10 %
- Umorzenie pożyczki - max. 35 % kwoty otrzymanej od WFOŚ i GW
t.j. $0,35 \times 80 \% = 28 \%$

Środki własne gminy niezbędne do rozpoczęcia	Dotacja (umorzenia) %	Środki Gminy razem %
20 %	28 %	72 %

Optymalnym systemem finansowania przedsięwzięcia jest montaż finansowy:

- Środki własne Gminy – 15 % (w tym pożyczka lub kredyt).
- Środki pomocowe z UE [Fundusz EFRR] – 75 %
- Środki budżetu państwa – 10 %

Rys. Nr 2 Metodyka pozyskiwania środków finansowych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR)

Osiągane przez Polskę coraz lepsze wyniki w ochronie środowiska są w dużej mierze efektem funkcjonującego systemu finansowania przedsięwzięć proekologicznych. Podstawę tego systemu stanowią przede wszystkim instytucjonalne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W aspekcie naszego członkostwa w Unii Europejskiej podstawowe znaczenie nabierają programy i fundusze pomocowe przygotowujące Polskę do wykorzystania funduszy strukturalnych. Fundacje i programy pomocowe udzielają bezzwrotnej pomocy finansowej w różnych formach. Są to między innymi: pomoc finansowa na zadania inwestycyjne lub projekty, pomoc konsultingowa oraz pomoc szkoleniowa. W zakresie ochrony środowiska, rozwoju regionalnego i rozwoju wsi funkcjonują m.in.: takie organizacje i fundusze jak:

- ↳ ISPA – Fundusz pomocy bezzwrotnej, będący przygotowaniem do funduszy strukturalnych, przeznaczony na finansowanie dużych projektów w zakresie sieci transportowych oraz ochrony środowiska,
- ↳ NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ – największa instytucja finansująca przedsięwzięcia ochrony środowiska o zasięgu ponadregionalnym i ogólnokrajowym w Polsce,
- ↳ WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ – dofinansowuje zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej z uwzględnieniem celów określonych w ustawie z dnia 27.04.2001 roku. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. nr 62 poz. 627 z 2001r.), Polityce Ekologicznej Państwa,
- ↳ POWIATOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ - dofinansowuje zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w podległych gminach
- ↳ GLOBAL ENVIRONMENTAL FACILITY – światowa organizacja o charakterze kapitałowego funduszu celowego na rzecz ochrony środowiska,
- ↳ PROGRAM WWF DLA POLSKI – krajowe przedstawicielstwo międzynarodowej organizacji World Wild Fund,
- ↳ NARODOWA FUNDACJA OCHRONY ŚRODOWISKA - fundacja zajmująca się opracowywaniem ekspertyz w zakresie ochrony środowiska oraz edukacją ekologiczną,
- ↳ FUNDACJA PARTNERSTWO DLA ŚRODOWISKA – Fundacja promuje działania na rzecz ekorozwoju,
- ↳ REGIONALNE CENTRUM EKOLOGICZNE NA EUROPE ŚRODKOWĄ WSCHODNIĄ – wspomaga swobodną wymianę informacji oraz udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji dotyczących ochrony środowiska,
- ↳ PROGRAM PHARE – największy z programów przedakcesyjnych, wspierający rozwój regionalny,
- ↳ SAPARD – program przedakcesyjny Unii Europejskiej przeznaczony na rozwój terenów wiejskich.

Dostępne na rynku formy finansowania inwestycji ekologicznych dzieli się na:

- kredyty, pożyczki, obligacje, leasing,
- udziały kapitałowe – akcje i udziały w spółkach,
- dotacje.

3. ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z FINANSOWANIEM ZADAŃ PROGRAMOWYCH

W polityce finansowej wielu gmin zauważa się dużą ostrożność budżetową, wyrażającą się niewykorzystaniem możliwości realizacji zadań ze źródeł zewnętrznych. Rachunek ekonomiczny wykazuje jednak, iż w naszych warunkach efektywność prowadzenia inwestycji wymaga nie tylko zaangażowania wysokich środków własnych, ale także aktywnej polityki pozyskiwania alternatywnych źródeł finansowania. Brak finansowania z zewnątrz (gł. środki pochodzące z UE) nie pozwoli zrealizować większości zadań ujętych w niniejszym programie.

XI. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszy dokument uwzględnia zapisy zawarte w aktualnie obowiązujących aktach prawnych z zakresu ochrony środowiska, a w szczególności w II Polityce Ekologicznej Państwa, ustawie Prawo Ochrony Środowiska oraz wszystkich zapisach dotyczących gminy Krośniewice w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu kutnowskiego.

W programie uwzględniono wszystkie aspekty ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju od edukacji przez ochronę po zagwarantowanie bezpieczeństwa ekologicznego.

Dokument zawiera analizę stanu aktualnego, tendencję jego przekształceń oraz cele i kierunki działań ochronnych.

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ OCHRONNYCH

Najistotniejsze cele i kierunki działań ochronnych są zgodne z misją gminy:

i koncentrują się wokół:

- Poprawy bilansu hydrologicznego
- Rozwiązania problemu gospodarki odpadami
- Rozwiązania problemu gospodarki ściekowej
- Ochrony gleb

i inne.

Należy zaznaczyć, że realizacja powyższych celów wiąże się nierozzerwalnie z podniesieniem poziomu świadomości ekologicznej społeczności lokalnych.

NAKŁADY

Przyjmując, że średnio roczny budżet gminy Krośniewice wynosi 3 mln zł, z czego około 15 % przeznaczane jest na działania związane z ochroną środowiska /zgodnie z założeniami pkt. 5.3/, wnioskujemy, że w latach 2004-2015 gmina jest w stanie sfinansować inwestycje środowiskowe na kwotę około 30 – 35mln zł, przy udziale środków zewnętrznych w wysokości od 75% do 85 % kosztów inwestycji.

EFEKTY DZIAŁAŃ OCHRONNYCH

Efekty proponowanych działań dzielą się na trzy zasadnicze grupy:

- efekty ekonomiczne,
- ekologiczne,
- społeczne (świadomości społecznej).

Efekty ekonomiczne związane są z procesem finansowania inwestycji ochrony środowiska przy założeniu, że punktem odniesienia są określone efekty ekologiczne. Należą do nich łączny i jednostkowy koszt uzyskania efektu ekologicznego oraz koszty uzyskania efektu w okresie eksploatacji, a także trwałość efektu w określonym czasie.

W grupie mierników ekologicznych znajdują się mierniki określające stan środowiska, stopień zmian w nim zachodzących oraz mierniki określające skutki zdrowotne dla populacji.

Efektami będą:

- jakość wód powierzchniowych i podziemnych, [% zanieczyszczenia]
- długość sieci kanalizacyjnej, [km]
- ilość odpadów komunalnych na 1 mieszkańca na rok, [kg/rok]
- wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych, [mg/m³]
- wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych, [mg/m³]
- wielkość lesistości powierzchni lasów na 1 mieszkańca, [ha/mieszkańca]
- powierzchnia terenów objętych ochroną prawną, [ha]
- powierzchnia terenów zdegradowanych, [ha]
- nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska [zł].

Efekty społeczne to:

- udział społeczeństwa w działaniach związanych z ochroną środowiska,
- stopień uspołecznienia procesów decyzyjnych (ilość i rodzaje interwencji społecznej),
- ilość i zróżnicowanie sposobów informacji i edukacji środowiskowej (akcje, kampanie, udział mediów lokalnych, zaangażowanie różnych grup/społeczności),
- ilość działań prawnych (procesów) odszkodowawczych związanych ze zniszczeniami środowiska.

MONITORING

Nadzór ogólny nad realizacją programu leży w kompetencji Burmistrza, Rada Miejska jest organem monitorującym, natomiast nadzór bezpośredni sprawuje odpowiednia komórka zajmująca się ochroną środowiska w gminie.

Większość zadań zawartych w niniejszym opracowaniu wynika z zapisów zawartych w programach powiatowych i ogólnokrajowych związanych z ochroną środowiska.

Program ochrony środowiska dla gminy Krośniewice został opracowany w celu określenia zakresu działań przewidzianych do realizacji na terenie gminy, które można zrealizować przy udziale środków zewnętrznych.

Zakres celów, priorytetów i zadań dobrano w tak sposób, aby były zbieżne z zapisami przyjętymi w planach ochrony środowiska wyższego rzędu (powiatowym) i jednocześnie umożliwiały asymilację zewnętrznych środków finansowych.

XII. WYKAZ MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH

[1] Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego, Łódź, lipiec 2003r.

[2] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Krośniewice cz. 1 „Uwarunkowania rozwoju”, Krośniewice, maj 2000 r.

[3] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Krośniewice cz. 2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy”, Krośniewice, maj 2000 r.

[4] Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kutnowskiego, grudzień 2003 r. r.

[5] Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice, 2003 r.

[6] Program uporządkowania ekologicznego obszaru Związku Gmin Regionu Kutnowskiego BZURA „A”, Łódź, maj 2003 r.

[7]. Andrzej Latos – „Przyrodnicze obiekty na terenie powiatu kutnowskiego będące pod szczególną ochroną prawną” w : Kutnowskie Zeszyty Regionalne, Kutno, 2003r.

[8]. Raport o stanie środowiska w województwie płockim rok 1997

[9] Koncepcja programowa gazyfikacji miasta i gminy Krośniewice, Gazoprojekt 1996r.

Materiały otrzymane z Urzędu Miejskiego w Krośniewicach tj., Plany Inwestycyjne, Ankiety Gminne, Dokumentacja Inwentaryzacyjna,

Materiały udostępnione przez Związek Gmin Regionu Kutnowskiego,

9 SPIS RYSUNKÓW

Rysunek: Interpretacja graficzna modelu analizy finansowej

10 SPIS TABEL

Tabela Nr 1 Zestawienie gleb ornyc na terenie gminy Krośniewice

Tabela Nr 2 Użytkowanie gruntów

Tabela Nr 3 - Klasy bonitacyjne użytków rolnych według stanu na 1999 rok

Tabela Nr 4 Zestawienie zbiorcze naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych na terenie objętym programem według ewidencji urządzeń melioracyjnych.

Tabela Nr 5 - Zapotrzebowanie mocy cieplnej – przemysł

Tabela Nr 6 - Zapotrzebowanie mocy cieplnej – obiekty użyteczności publicznej

Tabela Nr 7 Ważniejsze źródła energii i zanieczyszczeń

Tabela Nr 8 Stany i przepływy dla sygnalizacyjnego posterunku wodowskazowego na rzece Ochnia w km 17+100 (ul. Mickiewicza w Kutnie)

Tabela Nr 9 Obszar stref ochronnych w otoczeniu linii NN i WN o natężeniu pola elektrycznego ponad 1 kV/m.

Tabela Nr 10 Zaludnienie miasta i gminy Krośniewice w latach 1999-2002

Tabela Nr 11 Struktura bezrobocia, stan na 31.12.2003 r.

Tabela Nr 12 Średnie wskaźniki demograficzne dla gmin z powiatu kutnowskiego

Tabela Nr 13 Struktura bezrobocia według grup wiekowych, stan na 31.12.2002

Tabela Nr 14 Struktura bezrobocia według wykształcenia – stan na 2002 r.

Tabela Nr 15 Długość sieci wodociągowej oraz ilość odbiorców

Tabela Nr 16 Zestawienie SUW na terenie gminy Krośniewice

Tabela Nr 17 Identyfikacja i charakterystyka istniejących obiektów gospodarki ściekowej

Tabela Nr 18 Średniodobowy ruch pojazdów na drogach krajowych w 2000 roku (dane wg. GDDKiA Rejon Kutno)

Tabela Nr 19 Syntetyczne zestawienie źródeł dochodów i wydatków budżetowych GMINY KROŚNIEWICE

Tabela Nr 20 Wskaźniki finansowe dla oceny zdolności kredytowej gminy

Tabela Nr 21 Dynamika zmian głównych pozycji budżetowych gminy Krośniewice w latach 2000 - 2003 [zł]

Tabela Nr 22 Wykonania GFOŚiGW w latach 2002 - 2003

Tabela Nr 23 Prognoza budżetu gminy Krośniewice na rok 2004

Tabela Nr 24 Cele, priorytety i zadania dla Gminy Krośniewice do roku 2007 i 2011

Tabela Nr 25 Harmonogram uruchamiania środków finansowych dla krótkoterminowych i długoterminowych zadań własnych